PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo | Cena 60 lir | Leto XXIV. Št. 295 (7188) | TRST, sobota, 21. decembra 1968

V SVOJI POSLANICI DELAVCEM

Minister za delo in socialno skrbstvo je poudaril važnost sindikalne enotnosti

Danes in jutri stavka v veleblagovnicah - Sestanek šolskih skrbnikov z ministrom Sullom

RIM, 20. — Minister za delo in socialno skrbstvo sen. Giacomo Brodolini je naslovil nocoj po radiu italijanskim delavcem voščila ob božičnih praznikih in novem letu.

V svoji poslanici poudarja minister, da ga njegove izkušnje in njegova miselnost napotujejo k temu, da gleda bolj naprej na števiłne stvari, ki jih je treba napraviti, rajši kakor da bi z zadovoljstvom našteval, čeprav važne stvari, ki so bile z zavzemanjem in požrtvovalnostjo delavcev dosežene.

Zatem poudarja, da prav zavedanje o stvareh, ki jih je treba storiti, poživlja v okviru delavskih zahtev gibanja mladih, pobudo študentov, ki nemirno označujejo današnjo stvarnost. Kaže se globoko hrepenenje po obnovi. Gospodarski razvoj, napredek tehnike se morata povsod še spremeniti v socialni napredek. Perspektive so dobre, toda le s pogojem, da se znanost in tehnika dejansko postavita v službo človeka in v celoti omogočata socialno in državljansko rast skupnosti. «Zato morajo dežela, parlament in vlada, javno mnenje, sindikalni in politični voditelji iskati po tistih poteh, ki so nenadomestljivo jamstvo razvoja naših ustanov, tj. po strankah, sindikatih, množičnih organizacijah, kulturnih združenj, študijskih in poklicnih sedežih, pot skupne obveznosti, po kateri je vlada odlocena hoditi.»

«Vaša hrepenenja, vaše težnje, vaše diskusije, odločitve vaših predstaviških organizmov, začenši od enotnih organizmov notranjih komisij do tovarniških sindikatov itd. imajo kot osnovni predmet iskati svobodnejše in vzvišenejše sožitje v tovarnah, na poljih, v uradih, v šolah. V tem okviru je naloga vlade pripraviti zakonodajo, ki mora ob popolnem spoštovanju avtonomije sindikatov iti vzporedno z napori delavcev in jim jamčiti pridobitve. Zato se program vlade v tistem delu, ki se tiče ministrstva za delo, sklicuje na neodložljivo potrebo, da se valorizirajo prispevek, žrtve in obveza delavcev za materialni in državljanski razvoj skupnosti.»

Minister je zatem poudaril, da je pred vsemi vprašanji vprašanje pokojnin skupno z vsemi ukrepi, ki jih je treba postaviti v učinkovit okvir socialne varnosti. Do sedaj prehojena pot ne sme spraviti v pozabo cene v delu in žrtvah, ki so jo v preteklosti plačali stari delavci. Tem moramo vsaj deloma vrniti to, kar so dali.

Minister je dalje poudaril, da morajo biti bistveni del vladne dejavnosti reforma zaposlovanja, poklicna vzgoja, statut o pravicah delavcev, in to so realni cilji, ki jih imajo delavci pred očmi.

Minister pravi zatem: «Delavke in delavci, naši rameni, naše obveznosti potrebujejo vašo podporo, vašo pomoč, vašo kritiko. Leto 1969 bo leto, ko bodo velike sindikalne organizacije imele svoje vsedržavne kongrese. Bo tud leto obnovitve z o važnih delovnih pogodb. Dve v zvezi pr ložnosti mobilizacije za delavsko gibanje.

Spoštovanje, ki ga gojim do avtonomije sindikatov, mi ne dopušča, da bi se ustavljal pri teh dveh velikih dogodkih. Toda uradnost mojega mesta mi ne more prepovedati, da ugotovim, da po dvajsetih letih razkola vprašanje sindikalne enotnosti znova prevladuje. V zadnjem času je sindikalno gibanje vedno pogosteje iskalo priložnosti po enotnih akcijah. Stvar se na splošno nadaljuje pozitivno. S svoje strani vam lahko samo rečem: storil bom vse mogoče, da spodbujam vsak korak naprej nasproti enotnosti, in imel bom vsakega od teh korakov naprej za zmago v delavskem svetu.»

Jutri in v nedeljo bo vsedržavna protestna stavka nameščencev v veleblagovnicah (Standa, Upim, Rinascente) in v velikih samopostrežnih trgovinah. V nedeljo bi morale biti namreč trgovine odprte zaradi bližajočih se praznikov. Stavka bo zajela 36.500 nameščencev, razglasile so jo vse tri sindikalne organizacije.

Minister za šolstvo Sullo je sprejel danes šolske skrbnike iz vse Italije ter člane druge sekcije vrhovnega sveta za šolstvo. Razpravljali so o položaju v italijanski šoli v zvezi s študentovskimi demonstracijami in o vzrokih teh demonstracij.

Zvedelo se je, da je minister Sullo izjavil, da so študentovske demonstracije dejstvo, ki se ne sme podcenjevati. Dodal je, da so te demonstracije mednarodni pojav. V Italiji so prevladovale na severu in v sredini države ter so bile manj ostre na jugu. Po mnenju Sulla so nekatere zahteve študentov upravičene in ni moč mimo njih. Časi se spreminjajo in v družbi, ki je v razvoju, kakor italijanska, se je vloga mladine zaradi tega menjala.

Zatem je minister omenil zborovanja, ki jih študenti srednjih šol hočejo organizirati v razredih. Poudaril je, da je treba to vprašanje načeti in rešiti. S tem v zvezi je vprašal za mnenje šolske skrbnike.

Diskusija, ki je sledila, je pokazala naklonjenost do teh zborovanj, toda brez udeležbe oseb, ki nimajo nič opraviti s šolo. Ta zborovanja študentov pa ne bi smela imeti izrazito političnega značaja, temveč bi morala stremeti za tem, da osvetlijo najvažnejša vprašanja, ki se tičejo didaktične dejavnosti in programov.

Na popoldanskem sestanku je minister Sullo obrazložil konkreten program za začetek reševanja najbolj perečih vprašanj, ki motijo redno delovanje srednje šole, in to v okviru novega duha in v obliki, ki je najbolj prikladna potrebam bolj odrasle šole. Nekatera vprašanja bodo rešili z okrožnicami in odredbami, druga pa z zakonskimi ukrepi.

Podtajnik Biasini je izjavil, da je bila izmenjava misli zelo pozitivna. Dodal je, da bodo dali absolutno prednost vprašanju univerze, zatem pa srednje šole. Biasini je dodal, da se med drugim predvideva uvedba obvezne šole do 16. leta, ukinitev jesenskih zrelostnih izpitov in nova organizacija šolskega leta. Poleg tega bodo z novimi ukrepi uvedli dvoletje, ki bo skupno za vse vrste višjih srednjih šol, tako da bodo imeli vsi študentje po prvih dveh letih možnost prestopiti iz ene vrste šole v drugo za razdobje naslednjih treh let.

ZADNJA VEST

John Steinbeck je umrl

NEW YORK, 20. — Pisatelj John Steinbeck, Nobelov nagrajenec za literaturo, je umrl nocoj v svojem stanovanju v Manhattanu (New York). Star je bil 66 let. Njegov zdravnik je izjavil, da je Steinbeck umrl za srčno kapjo.

TEL AVIV, 20. — Pri starosti 84 let je umrl v Tel Avivu znani pisatelj in dramaturg Max Brod. Rojen v Pragi, je večino svojih del napisal v nemščini, po letu 1939 pa se je preselil v Palestino in začel pisati tudi v hebrejščini. Bil je velik prijatelj Franza Kafke, o katerem je leta 1937 napisal znano biografijo. Njegovi romani in drame so v veliki meri posvečeni problemu židov in njihove duševnosti.

PRAGA, 20. — Minister za kemijsko industrijo Stanislav Razl je uradno dobil nalogo, od predsedstva češkega narodnega sveta, da sestavi češko narodno vlado.

HARRIMAN IN VANCE OBISKALA CAO KYJA

Pomiritev med Sajgonom in Washingtonom Konferenca še vedno v slepi ulici

V Sajgonu nov sestanek Bunker-Thieu - Sovjetske čestitke obletnici FNO

PARIZ, 20. — Razprtije in napetost med ameriškimi in južnovietnamskimi predstavniki v Parizu se postopoma pomirjajo, verjetno predvsem po zaslugi podnačelnika delegacije ZDA Vancea, ki je na včerajšnjem sestanku s hanojskim delegatom polkovnikom Ha Van Lauom zavzel do severnih Vietnamcev precej ostro stališče. Kot je znano, je Vance celo prikrito grozil s ponovnim začetkom bombardiranja, če bi prišlo do nove ofenzive proti Sajgonu. To dejstvo je verjetno vsaj delno razpršilo pomisleke južnih Vietnamcev, ki so bili zaskrbljeni zaradi govoric, po katerih naj bi ZDA nameravale v najkrajšem času umakniti svoje čete iz Vietnama, še preden bi prišlo do politične rešitve spora.

O izboljšanju odnosov med Washingtonom in Sajgonom pričajo današnje izjave podpredsednika Kyja časnikarju francoskega lista «L'Aurore», ki so razmeroma umirjene posebno za človeka, kot je filonacistični sajgonski general, ki se rad ponaša z ekstremističnimi stališči. Ky je sicer napadel ameriškega ministra C. Clifforda in senatorja McGoverna (ki je bil Kyja označil za «domišljavega diktatorja»), češ da s svojimi stališči podpirata «komuniste», po drugi strani pa je pomirjevalno govoril o potrebi enotnosti «z ameriškimi prijatelji, ki bi morali razumeti, da pomeni propagiranje razlik v zavezniških stališčih nositi vodo na komunistični mlin».

Ky je tudi dejal, da se mu zdi malo verjetna nova široka ofenziva FNO, nato pa je izrazil svoje zadovoljstvo v zvezi z imenovanjem Cabota Lodgea na čelo ameriške delegacije na pogajanjih. Sicer pa je o tem še pripomnil: «Cabot Lodge je osebni prijatelj, vendar ko se govori o politiki pride lahko do prepira tudi med prijatelji in celo med sorodniki.»

Kyja sta popoldne obiskala načelnik in podnačelnik ameriške delegacije Harriman in Vance. Po sestanku, ki je trajal eno uro, je Harriman povedal, da se je hotel Vance pred odhodom v ZDA posloviti od sajgonskega predstavnika in da je bilo torej srečanje ljudnostnega značaja.

Član severnovietnamske delegacije na pogajanjih Le Duc Tho je na tiskovni konferenci izjavil, da ne bo mogla imeti mirovna konferenca uspeha, dokler bo sajgonsko delegacijo vodil general Cao Ky. Glede na to — je dejal Le Duc Tho — da so vse štiri delegacije prisotne v Parizu, bi se morala konferenca že sestati.

Severnovietnamski predstavnik je tudi izrazil upanje, da bi prišlo v Sajgonu do nove «mirovne» vlade, ki bi omogočila uspešen potek pogajanj. K tovrstni vladi bi morali po Thojevem mnenju sodelovati vsi, ki podpirajo željo vietnamskega po neodvisnosti, miru in nevtralnosti, ne glede na njihovo politično pripadnost.

V Sajgonu sta se danes sestala južnovietnamski predsednik Van Thieu in ameriški veleposlanik Bunker. Na sestanku, ki je trajal dve uri in pol, sta razpravljala o včerajšnjem predlogu FNO za osvoboditev ameriških vojakov. Kot je znano, se hočejo predstavniki fronte o tem neposredno pogajati z Američani, kar pa predstavlja politični problem, saj ni doslej še prišlo do tovrstnih razgovorov. Gre predvsem za to, da Američani ne priznavajo fronte, katere pripadnike imajo za nekakšne agente Hanoja. Zaradi tega je vojaško poveljstvo že izjavilo, da bo moralo o morebitnih pogajanjih s FNO odločati ameriško zunanje ministrstvo, vsekakor pa si hočejo Američani zagotoviti tudi pristanek sajgonskega režima. Ni pa znano, če je Van Thieu pristal ali ne.

Ob priliki osme obletnice ustanovitve FNO je poslal severnovietnamski predsednik Hočiminh čestitke predsedniku fronte Thoju. Pozdravno pismo je poslala tudi SZ. V pismu, ki so ga podpisali Brežnjev, Kosigin in Podgorni, potrjujejo podporo SZ južnovietnamskim domoljubom v njihovi borbi proti imperialistični agresiji».

Charles Jost novi poslanik ZDA v Združenih narodih

NEW YORK, 20. — Novi ameriški predsednik Nixon je na tiskovni konferenci sporočil, da je bil Charles Jost imenovan za novega ameriškega poslanika v OZN. Imenovanje stopi v veljavo 20. januarja. Jost ima 61 let.

Nixon je izjavil, da upa, da se bo aparat OZN za ohranitev miru lahko okrepil in bo postal učinkovitejši. Pripomnil je, da je velike važnosti, da imajo Združeni narodi največjo mogočo vlogo za ohranitev miru, vendar pa «se moramo zavedati, kaj OZN lahko stori in kaj ne more storiti».

Nixon je tudi izjavil, da ima namen takoj po svoji namestitvi v Beli hiši zanimati se še posebno za svetovne zadeve. Dodal je, da ima namen «spoznati glavne voditelje sveta in poskrbeti, da ga oni spoznajo» v okviru vrste sestankov na vrhu. Pripomnil je, da se ti stiki nanašajo na vsa področja sveta.

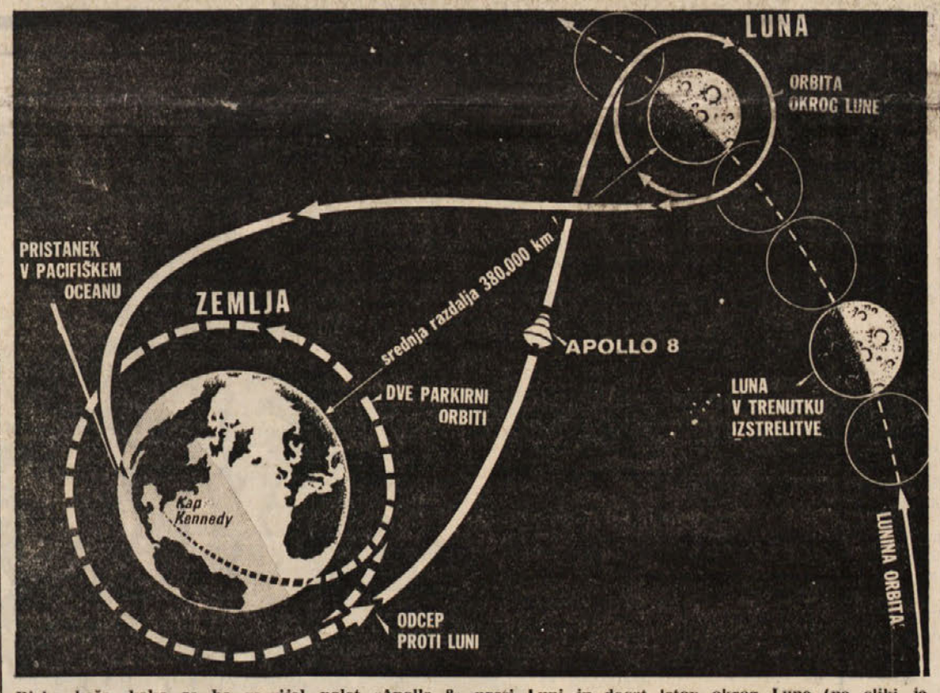

Risba kaže, kako se bo razvijal polet «Apolla 8» proti Luni in deset letov okrog Lune (na sliki je to označeno s samo enim krogom), nato pa še povratek na Zemljo. Velikost Zemlje in Lune ter razdalja med njima niso na sliki v pravilnem razmerju, saj bi morala biti srednja razdalja med Zemljo in Lunino orbito tridesedkrat tolikšna, kolikršen je zemeljski premer

Danes ob 13,51 start za polet «Apolla 8» s tremi ameriškimi kozmonavti okrog Lune

CAP KENNEDY, 20. — Za Franka Bormana, poveljnika vesoljske ladje, Jamesa Lovella, častnika, in za Williama Andersa je danes pravzaprav dan počitka. Tako oba vesoljska veterana kot novinec Anders so opravili več kot 1100 ur vežbanja.

«Pripravljeni smo, kolikor je mogoče», je dejal Borman. Glasnik NASA pa je rekel, da imajo odpravo za perfektno z vseh pogledov. Vseh 450 specialistov, ki so izdelali razne naprave, ter še vsi drugi tehniki, ki so sodelovali pri pripravljanju orjaškega nosilca, visokega 110 m, ter kabine, ki je določena za šestdnevno ekspedicijo okrog Lune, so bili nekoliko nevoljni zaradi okvare — bila je neka defektna zaklopka — pri sistemu za črpanje tekočega kisika in tekočega vodika, ki sta potrebna za generatorje na «Apollu 8». (Ta naprava sicer ne spada k vesoljski ladji.) S popravo so zamudili štiri ure, toda potem so krepko hiteli in delali v «oknu», ki so ga že vnaprej določili v štetju..

Takih dragocenih odmorov je to pot več. Raje so pričeli že prej «countdown» ter določili nekaj presledkov, tako da si lahko tehniki odpočijejo ali pa da se opravijo nekatera dela, s katerimi niso računali. Zadnjih 28 ur štetja se je pričelo ob 20,51 včeraj zvečer (2,51 po ital. času). Danes zvečer bodo štetje zopet prekinili za šest ur; tehniki bodo lahko počivali ali pa še kaj popravili. Izstrelitev Saturna je namreč določena za 7,51 jutri zjutraj (13,51 po ital. času). Najbolj kritična faza štetja nazaj se bo pričela v soboto zjutraj ob 4,51 (po ital. času), ko bodo začeli polniti gorivo.

To noč je deževalo z močnimi sunki vetra. Za jutri predvidevajo zadovoljivo vreme; bo precej megle, toda to ne bo vplivalo na izstrelitev; močnega vetra ne bo, temperatura pa bo okrog 15 stopinj. Če bo potrebno, bodo «Apollu 8» izstrelili tudi v dežju.

Sem je prispelo čez tisoč časnikarjev z vsega sveta in na stotine znanstvenikov, političnih osebnosti, opazovalcev z industrijskega sveta in drugi še prihajajo. Kot ponavadi je težava za prenočišča. Obiskovalci se morajo zadovoljiti tudi s sobami po zasebnih hišah v krogu 80 km in plačati morajo celo po 20 dolarjev na noč (čez 12 tisoč lir).

Velikanska nosilna raketa «Saturn 55» je visoka 111 m in tehta 2819 ton (toliko kot kaka torpedolovka). Pet motorjev prvega stadija «Saturna» razvije pri odletu odrivno moč 3.400.000 kg, to je toliko kot 500 velikih reaktivnih lovcev. Dve minuti in pol po odletu prvi stadij ugasne in se loči. Pet motorjev drugega stadija daje moč 450.000 kg. «Saturn» stane 124 milijard lir.

Prvi stadij rakete bo dvignil vse skupaj do višine 67 km s hitrostjo 9.660 km. Na koncu atmosfere bo stopil za šest minut v akcijo drugi stadij ter bo dvignil vesoljsko ladjo do orbitalne višine 22.500 km od Zemlje. Tedaj pa bo začel delovati tretji stadij, katerega motor bo delal dve minuti in pol, ter bo dal celoti zadostno hitrost, da bo premagala zemeljsko težnost ter se postavila v «parkirno» orbito. Za to bo potrebnih 11 minut. «Precej,» je dejal Bormann. Po nadaljnjih 5 minutah pa bo tretji stadij poslal «Apolla» proti Luni.

Na božični večer, po poti skoraj 400.000 km, bo »Apollo 8» stopil v orbito Lune, ki jo bo obkrožil desetkrat ter poslal na zemljo televizijske slike. Na božični dan, v prvih jutranjih urah, se bo pričela povratna pot proti Zemlji in 27. dec. zjutraj bo «Apollo» pristal v Pacifiškem oceanu.

Za izstrelitev vlada po vsem svetu velika radovednost, tako pri neukih kot pri znanstvenikih. Poljski znanstvenik prof. Stefan Piotkroski, predsednik poljskega odbora za miroljubno uporabo vesolja, je označil za «preveč vihravo odločitev za pot okrog Lune» in je dejal, da «ta odprava presega normalno mero tveganja orbitalnega poleta». Nasprotnega mnenja pa je ravnatelj inštituta za vesoljske raziskave v Buchumu v Zahodni Nemčiji Kaminski, za katerega je tveganje poleta okrog Lune približno enako tveganju leta okrog Zemlje. Poljak dr. Zbigniew Jethon, ki vodi medicinski inštitut aeronavtske medicine, je k pripombam Piotkroskega dodal, da zahteva polet proti Luni biološke poskuse, kajti kozmični žarki so nevarni, meteoriti pa bi lahko poškodovali letalo. Ministrstvo za pošte v Zahodni Nemčiji je Kaminskega obvestilo, da ne sme registrirati, dešifrirati ali razširiti nobenega prenašanja z «Apolla 8». Kaminski je dejal, da je «zelo presenečen», saj je doslej sledil vsem ameriškim velikim vesoljskim poskusom brez vsakih omejitev. V Londonu bo observatorij v Jodrell Banku sledil poskusu; neki predstavnik je dejal, da se observatorij ne bo uklonil pritisku take vrste, vsekakor pa ne bo nobenih podatkov razširjal brez sporazuma z NASA.

Admiralska ladja «Yorktown» plove na področje okrog 1200 km južno od Havajskih otokov, kjer naj bi «Apollo» po povratku dosegel morje.

Podpredsednik ZDA Hubert Humphrey je sporočil, da bo zvečer prispel na letalsko oporišče Patrick pri Cape Kennedyju ter bo prišel pravočasno na vesoljsko oporišče, da bo lahko prisostvoval izstrelitvi, kot je pred časom obljubil kozmonavtom. Med navzočimi bo tudi, kot se trdi, senator Edward Kennedy.

Preteklo noč so tehniki opazili, da so v tekočem kisiku tuji elementi. Sklenil so, da ga nadomestijo s čistejšim. To bodo lahko naredili v 6-urnem presledku pred zadnjim delom vzvratnega štetja in tako ne bo treba odložiti napovedane ure odleta.

SARAGAT SPREJEL ČLANE DIPLOMATSKEGA ZBORA

Danes v poslanski zbornici razprava o zaupnici vladi

Predstavniki tiska pri predsedniku ustavnega sodišča Sandulliju

RIM, 20. — Jutri zjutraj se bo začela v poslanski zbornici razprava o zaupnici novi vladi.

S tem v zvezi se je danes sestala skupina socialističnih poslancev. Na seji je v začetku poročal poslanec Ferri o pogajanjih za sestavo vlade in o dogovorjenih rešitvah za nekatere probleme. Jutri zjutraj bodo izvolili novega predsednika skupine in novo vodstvo 14 članov. Za predsednika bo na podlagi sporazuma izvoljen poslanec Orlandi. Štirinajst članov vodstva bodo razdelili med posamezne struje.

V Palermu je predsednik Lanza sklical za 14. januarja sejo deželne skupščine, na kateri bodo izvolili deželnega predsednika in dvanajst odbornikov. Kakor je znano, je dosedanji predsednik Carollo odstopil 17. t. m.

Predsednik Saragat je danes sprejel diplomatske predstavnike, ki so mu prinesli tradicionalna voščila. Navzoč je bil tudi zunanji minister Nenni z drugimi osebnostmi. V imenu diplomatskega zbora je Saragatu izročil voščila dekan zbora, apostolski nuncij, ki je poudaril važnost funkcije diplomacije.

Saragat je v svojem odgovoru med drugim poudaril važnost dejavnosti, ki jo ima dejavnost diplomacije v korist miru, ter voščil diplomatom in narodom, ki jih predstavljajo, vse najboljše.

Predstavnik ustavnega sodišča Sandulli je sprejel danes predstavnike časnikarjev zbornice, predstavnike vsedržavne zveze tiska ter predstavnike tujih dopisnikov v Italiji, ki so mu prišli voščit ob novem letu. Predsednik Sandulli je ob tej priložnosti poudaril, da je ustavno sodišče letos trdo delalo, in da je nato naštel najvažnejše razsodbe tega sodišča. Na koncu je izrekel voščila vsem časnikarjem in poudaril važnost njihovega poklica. Zaključil je takole: «Če nam bo duh solidarnosti, ki je navdihoval italijansko ljudstvo in njegove predstavnike v tistih težavnih dneh in ki navdaja republikansko ustavo, še dalje za oporo, če bo tisti, ki ima možnost, in torej tudi tisk, s potrebno zavzetostjo in potrebno odločnostjo skrbel, da tisti, ki so pozabili, slišijo da Italijani niso pripravljeni odpovedati se nobeni individualni in skupni dobrini, ki so jih z odporom in osvoboditvijo hoteli pridobiti ali znova pridobiti za ceno krvi in žrtev, in so bile posvečene v tistem temeljnem dokumentu — ki še vedno ni delno uveljavljen — bo imela Italija še mnogo stvari povedati v okviru skupnosti civiliziranih narodov.»

Papež Pavel VI. je naslovil danes božično poslanico vsem vernikom in vsem «državljanom sveta». V svoji poslanici govori papež o pomenu upanja, miru in sožitja.

Izreden kongres SFIO

PARIZ, 20. — Davi se je v pariškem predmestju Puteaux začel izreden kongres SFIO. Na dnevnem redu so ustanovitev enotne stranke nekomunistične levice, dogodki v ČSSR in «regionalizacija».

V prvem delu kongresa so razpravljali o dveh resolucijah, ki sta bili sprejeti in ki se tičeta deželne reforme in reforme senata. Ena teh resolucij «zavrača senat korporacij in protiustavni postopek» ter poziva volivce, naj rečejo ne na referendumu.

Popoldne so v glavnem govorili o posledicah dogodkov v ČSSR. Nekateri govorniki so ostro kritizirali «povratek k stalinizmu v SZ» in poudarili, da «sovjetska vojska vsiljuje politiko kakega voditelja, ki noče nič slišati o demokraciji»

Dolg pogovor de Gaulle-Pinay

PARIZ, 20. — Bivši predsednik francoske vlade Pinay se je včeraj popoldne pogovarjal petintrideset minut z generalom de Gaullom. Po zaključku zasedanja vsedržavnega sveta narodnega centra neodvisnih je Pinay izjavil, da sta z de Gaullom govorila edino o njegovem nedavnem obisku v ZDA in nista govorila o notranji politiki. Pobudo za sestanek je dal de Gaulle.

Opazovalci so mnenja, da je de Gaulle poveril Pinayu nalogo, naj bi v ZDA ocenil možnost, da bi novi predsednik Nixon privolil v akcijo za reformo mednarodnega valutnega sistema in v morebitno zvišanje cene zlata.

Čeprav je Pinay izjavil, da sta z de Gaullom govorila izključno o njegovem potovanju v ZDA, nihče ne dvomi, da sta govorila tudi o finančnih vprašanjih. S tem v zvezi so nekateri mnenja, da bi utegnil Pinay, ki je «oče težkega franka», sprejeti aktivno vlogo v bitki, ki jo je sedaj začela vlada za obnovitev zaupanja Francozov v njihovo valuto.

NADALJEVANJE RAZPRAVE O TAJNIKOVEM POROČILU

Tretji dan zasedanja II. kongresa PSIUP

Navdušen sprejem delegatov predstavniku FNO Juž. Vietnama

NEAPELJ, 20. — Današnji tretji dan zasedanja drugega kongresa Italijanske socialistične stranke proletarske enotnosti je bil posvečen razpravi o uvodnem poročilu, ki ga je imel predvčerajšnjim tajnik stranke Vecchietti. V neapeljskem gledališču «Mediterraneo» so se med drugimi vrstili na govorniškem odru glavni tajnik CGIL Foa, podtajnik PSIUP in načelnik senatorske skupine Valori, načelnik skupine PSIUP v poslanski zbornici Ceravolo ter člani vodstva Avolio, Biondi in Corallo.

Foa je poudaril, da se je velika evropska industrija, kakor tudi politika in finance, internacionalizirala, medtem ko je delavstvo še ločeno. Zato mora PSIUP dati pobudo za posvetovanja med evropskimi delavskimi strankami, ki naj privedejo do skupne akcije in preprečijo, da bi veliki kapital in vlade ločeno porazile delavski razred posameznih držav. Omenil je, da je sovjetska intervencija v ČSSR povečala težave v mednarodnem delavskem gibanju, ter poudaril nujnost, da se PSIUP znebi ostankov stalinizma ter da istočasno zavrača romantične modele kastrizma.

Valori je govoril o alternativi levi sredini in o «novi razredni stranki», Ceravolo pa je poudaril pomen poraza imperializma v Vietnamu in poraza leve sredine v Italiji. Avolio in Corallo sta obravnavala temo novega proletarskega internacionalizma, Biondi pa je pozitivno ocenil boje študentskega gibanja.

Pred zaključkom dopoldanske seje je prišel na kongresno tribuno voditelj delegacije FNO Južnega Vietnama Hoang Bich Sun, ki so ga prisotni navdušeno pozdravili ob vzklikanju «Vietnam - Hočiminh». Sun je izrazil hvaležnost fronte za podporo, ki jo je PSIUP vedno nudil boju vietnamskega ljudstva za svobodo in neodvisnost.

«Petrolejsko pristanišče» v Marseillu

PARIZ, 20. — Marsejsko pristanišče se obnavlja. Odgovorni krogi tega mesta se začeli že pred leti akcijo proti konkurenci Genove. Nekaj mesecev potem, ko so odprli «pristanišče rud», so danes v okviru širšega programa uradno odprli «petrolejsko pristanišče» v kraju Fos, 40 km od Marseilla, ki lahko sprejme 250-tonske petrolejske ladje.

Sedaj je Marseille - Fos drugo evropsko pristanišče,, takoj za irskim pristaniščem Bantry, ki tudi lahko sprejme tako velike ladje. V primeru potrebe bi v pristanišču Fos lahko v kratkem času zgradili pomol, tako do bi lahko sprejemalo 500-tonske ladje.

Pristanišče so danes uradno odprli ob navzočnosti predsednika vlade, toda tamkajšnje naprave niso še popolne; dokončan je samo eden od štirih predvidenih pomolov. Dva kilometra dolg valobran varuje naprave pred vzhodnim vetrom. Skladišča za petrolej imajo sedaj zmogljivost 2.300.000 kub. metrov, toda povečala se bo na 7 milijonov kubičnih metrov.

Do sedaj so v tem pristanišču lahko pristajale 100.000-tonske petrolejske ladje. Prva velika petrolejska ladja bo prispela v Marseille v torek s tovorom 212.000 ton.

Nove rehabilitacije v ČSSR

PRAGA, 20. — Praško sodišče, ki ima nalogo revidirati procese, je včeraj razveljavilo razsodbe, ki so bile izrečene pred osemnajstimi leti proti petim članom predsednikovega urada v ČSSR, ki so bili obsojeni 1950 pod obtožbo vohunstva in veleizdaje. Sedaj so bili rehabilitirani.

Rehabilitirani obtoženci so František Podval, Jožef Sirek, Jindrich Doležal, Jiri Dohalsky in Felix Nevrela. Na revizijskem procesu so ugotovili, da so obsojenci bili žrtve spletke, ki jo je organizirala državna varnostna služba, da odstrani skupino oseb, ki ji niso bile po volji.

NOV INCIDENT MED IZRAELOM IN JORDANIJO

Izraelci bombardirali vzhodni breg Jordana

Francija ne bo dobavljala letal Izraelu - OZN za palestinske begunce

AMAN, 20. — Izraelsko letalstvo je danes znova bombardiralo jordansko ozemlje. Štirje bombniki so napadli položaje pripadnikov «Al Fatah» na vzhodnem bregu Jordana. Amanski glasnik je sporočil, da sta bili dve hiši porušeni, da pa ni bilo človeških žrtev. Letalski napad je trajal dvajset minut.

Jordanski kralj Husein bo preživel tri dni muslimanskega praznika «Ramadan» z vojaki na fronti. Vse običajne svečanosti in manifestacije so bile odpovedane.

Egiptovski list «Al Ahram» piše danes, da bo vsak poskus za rešitev krize na Srednjem vzhodu neuspešen, dokler ne bo novoizvoljeni ameriški predsednik Nixon ustoličen. Po pisanju kairskega lista so se štiri svetovne velesile začele pogajati o rešitvi krize, da pa so pogajanja prekinile v pričakovanju ustanovitve nove ameriške vlade.

Izraelski radio je sporočil, da se je general Zvi Tzur, svetovalec izraelskega zunanjega ministrstva, sestal včeraj v Parizu s francoskim vojnim ministrom Messmerjem. Na sestanku, ki je trajal eno uro, sta Tzur in Messmer razpravljala o francoski prepovedi dobavljanja letal «mirage» Izraelu. Po poročanju izraelskega radia se je Tzur sestal tudi z «uglednimi osebnostmi francoskega letalstva in vojnih industrij. Na teh sestankih je bil govor o dobavljanju orožja Izraelu.

V Parizu so v tej zvezi pojasnili, da ostaja francosko stališče glede dobave letal nespremenjeno.

Iz Moskve poročajo, da bo sovjetski minister za zunanje zadeve Andrej Gromiko odpotoval jutri v Kairo. Gromika bo spremljal veleposlanik ZAR v Moskvi Morad Galeb.

Glavna skupščina OZN je s stotimi glasovi proti enemu odobrila resolucijo, s katero vabi Izrael, naj povzame vse ukrepe, ki naj omogočijo povratek v Cisjordanijo 200 tisočem Arabcem, ki so po lanski vojni zbežali iz zasedenega ozemlja. Skupščina je tudi soglasno sklenila, da podaljša delovanje svoje ustanove za pomoč palestinskim beguncem (UNRWA) do 30. junija 1972 ter povabila države članice, da povečajo svoje prispevke tej organizaciji.

Špiljkova brzojavka papežu Pavlu VI.

BEOGRAD, 20. — Predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Špiljak je poslal papežu Pavlu VI. brzojavko, v kateri pozdravlja in podpira idejo poglavarja katoliške cerkve o proslavi 1. januarja kot dneva miru. «Vaša ideja, ugotavlja Špiljak, ki spodbudila miroljubnim silam v borbi za pravice človeka in v naporih za pravičen in trajen mir».

VABILO

Naše čitatelje in sotrudnike vabimo

na tovariško srečanje

v nedeljo, 22. t. m. ob 11. uri v Kulturnem domu

ob 25-letnici Partizanskega dnevnika

PRIMORSKI DNEVNIK

KER SE NI HOTEL POROČITI

Dvajsetletno dekle sprožilo sedem strelov proti zaročencu

Morilka je v sedmem mesecu nosečnosti

VARAZZE, 20. — Dvajsetletno dekle, Annunziata Tropiano iz Varazzeja, ki je v sedmem mesecu nosečnosti, je prejšnjo noč ubila s sedmimi streli iz samokresa bivšega 22-letnega zaročenca Luciana Delfina iz Sciarborasce v občini Cogoleto (Genova). Bivša zaročenca sta se slučajno srečala in na njeno zahtevo, naj se poroči z njo, jo je fant še enkrat odvrnil. Dekle je potegnilo iz torbice samokres in sprožilo vseh sedem nabojev. Delfino je umrl eno uro po sprejemu v bolnišnici v Varazzeju.

«Napravila sem svojo dožnost,» je reklo dekle kasneje karabinjerjem. «Luciano je oče otroka, ki se bo rodil, vendar se ni hotel poročiti z mano.»

Luciano Delfino in Annunziata Tropiano sta se spoznala v začetku poletja v neki plesni dvorani v Varazzeju. Večkrat sta se sestala (bratje žrtve pravijo, da največ petkrat) in navezala razmerje. Ob koncu junija se je dekle predstavilo Delfinovim sorodnikom, katerim je sporočilo, da je v drugem stanju in je pripomnil, da jo mora Luciano vzeti za ženo.

«Ker smo vedeli, da je hodila z drugimi fanti», je rekel starejši brat žrtve Vincenzo, «ji je Luciano rekel, naj počaka na rojstvo otroka». «Če bo moj», je kasneje rekel Luciano, «te bom vzel». «Če me ne vzameš, boste imeli grd božič». Zaradi tega je Luciano Delfino prijavil dekle karabinjerjem, toda kasneje je prijavo preklical. Včeraj popoldne se je Annunziata Tropiano zglasila v skladišču vin, ki ga Lucianov oče Antonio vodi v pristaniškem delu Genove. Na odgovor, da se bo kmalu vrnil, je dekle odšlo z obljubo, da se bo vrnilo. «Hotela sem ga samo pozdraviti», je rekla očetu.

Ob koncu dela se je Delfino odpravil s prvim večernim vlakom v Cogoleto, medtem ko je oče prišel domov četrt ure kasneje z drugim vlakom.

Tragedija se je pripetila na trgu pred železniško postajo v Cogoletu. Niso še ugotivili, če se je Tropianova peljala z istim vlakom. Dejstvo pa je, da ga je pričakala pred postajo in ga še enkrat vprašala, če jo vzame. Ker je dobila običajen odgovor, je potegnila iz torbice avtomatično pištolo kal. 7,65 in sprožila vse naboje, ki jih je imela v saržeju. Vsi naboji so se zapičili v prsa mladeniča, ki se je zgrudil na tla, medtem ko so prisotni ljudje najprej zbežali, a so mu kmalu za tem priskočili na pomoč.

Po zločinu se je Tropianova odpravila proti karabinjerski postaji. Ti so bili že telefonsko obveščeni o zadevi in ko so hoteli na kraj, so se znašli pred Tropianovo. «Ne vem če je mrtev», je mirno reklo dekle, «pojdite ponj». Četrt ure kasneje je prišel v Cogoleto tudi Antonio Delfino, ki se je ob izhodu s postaje znašel pred umirajočim sinom.

Do pozne noči so Tropianovo zasliševali in dekle je okoli tretje ure zaspalo ter mirno prespalo noč, pa čeprav ni zaužila hrane. Danes zjutraj se je zbudilo kmalu po 7. uri, zaužilo nekaj čaja s pecivom in mirno stopilo v karabinjerski avto, s katerim so jo odpeljali v genovski zapor Marassi. Tropianova je majhno dekle, vander še kar prikupno. Na sebi je imelo še isto obleko kot v trenutku zločina: plav plašč s pozlačenimi gumbi, belo majico z obrnjenim ovratnikom in par škornjev po zadnji modi. Dekle je v poletnem času delalo kot natakarica v restavracijah Varazze in Luciano Delfino je bil zelo dober fant, inteligenten, vendar ni hotel študirati in je raje pomagal očetu.

PARIZ, 20. — V okviru preiskave o ponovnem delovanju razpuščenih organizacij je policija aretirala kakih deset oseb. Preiskavo, ki traja že teden dni, vodijo na podlagi dekreta od 12. junija, s katerim so razpustili nekatere organizacije skrajnežev anarhistične, trockistične in filokitajske smeri.

Aretirane so odpeljali na policijsko prefekturo, kjer jih zaslišujejo. Med temi sta tudi dva gimnazijska študenta. Policija je pregledala nekaj stanovanj in zapenila številne dokumente.

Včeraj je bila osma obletnica ustanovitve Osvobodilne fronte Južnega Vietnama. Na osvobojenem ozemlju in celo v Sajgonu so slovesno proslavili to obletnico. Na sliki borci nove edinice, ki so jo ustanovili ob tej pomembni obletnici

V ŠTEVILNIH PREDELIH JUGOSLAVIJE JE PREBIVALSTVO V PRIPRAVLJENOSTI

Narasle reke ogrožajo številna mesta in vasi

Najhuje je v Bosni, Hercegovini in Črni gori

BEOGRAD, 20. — Prebivalci mnogih krajev Bosne, Hercegovine in Črne gore so prestali zadnja dva dni težke ure. Močno deževje in naglo topljenje snega, je prebivalstvu v dolinah bosanskih rek zadnja dva dni zagrenilo življenje. Iz raznih krajev republike poročajo o poplavah, odnešenih strehah, porušenih hišah, prekinitvi prometa in požrtvovalnem delu enot JLA in gasilcev, ki so nudili prizadetemu prebivalstvu nesebično pomoč.

V Sarajevu je nevarnost zaradi narasle Miljacke, katere gladina je bila včeraj petkrat večja od normalne, popustila šele danes zjutraj, ko je gladina reke začela upadati. Sinoči in ponoči so Miljacka in njeni pritoki ogrožali številne vasi in nekatere kraje v samem mestu. Narasle reke so odnesle več mostov. V samem mestu je Miljacka prestopila mostove in enega tudi odnesla. Reševalne ekipe so bile celo noč na delu. Danes zjutraj so odšle na teren zdravstvene ekipe, da bi preprečile morebitne epidemije. V nekaterih krajih oskrbujejo prebivalstvo z vodo iz cistern. Iz poškodovanih hiš so prebivalce preselili v hotele in druge zasebne hiše. Zaradi zemeljskega usada je bil prekinjen železniški promet na ozkotirni progi Sarajevo - Višegrad. Samo na enem delu proge med postajama Prača iz Uzkiprača je narasla reka Prača poškodovala progo na petih mestih. Železniški promet otežkočajo tudi prekinjene telefonske zveze.

Reka Bosna je pri Doboju danes popoldne narasla na 5 metrov in 40 cm nad normalo. Nižji predeli mesta so pod vodo. Voda je vdrla v številne hiše in kleti. Osrednji štab je proglasil izredno stanje in pripravljenost. Ob obali reke so iz ogroženih hiš izselili 15 družin. Pripravljajo evakuacijo nekaterih okoliških vasi.

Po vesteh iz Mostarja je reka Neretva poplavila nad 800 hektarjev njiv in ogroža domove 400 kmetov. Zaradi poplave je bil prekinjen promet na cesti Mostar - Metković. V Konjicu je voda vdrla v obrate podjetja «Rudar» in odnesla večje količine rude. Delavci so pravočasno razstavili in spravili na varno stroje.

Veliko neurje je sinoči zajelo Titovo Užice in okoliške vasi. Narasla reka Cetina je poplavila več hiš in skladišč. Iz dveh hiš, ki sta se zrušili, so pravočasno izselili prebivalce. Voda je vdrla v obrate tovarne usnja. Iz skladišča tovarne je voda odnesla večje količine usnja. Narasla Cetina je med Užicami in Požego poplavila številne njive. Največjo škodo je utrpela vas Vorovilja, kjer je moralo 70 družin zapustiti svoje domove. Iz ostalih 30 hiš, ki jih je voda že obkolila, vojaki rešujejo prebivalce. Poplava je prekinila promet na cesti Požega - Arilje in Požega - Kosjerić.

V Banjaluki je neurje z močnim vetrom poškodovalo okrog 500 streh in povzročilo okrog 3 milijone dinarjev škode. Med neurjem je izgubil življenje podčastnik JLA Vojislav Stojanović, ki zaradi močnega grmenja ni slišal prihoda vlaka, ko je v predmestju šel čez progo.

Skoraj vsi prebivalci Tuzle in okolice so bili preteklo noč na nogah. Zaradi poplavljenega križišča pri Šičkem Brodu je bila prekinjena cestna zveza Sarajevo - Županje in Doboj. Voda je vdrla v javne zgradbe, med drugim v bolnišnico, gimnazijo in tehnološko fakulteto. Iz ogroženih hiš so morali izločiti številne družine. Neurje je pretrgalo telefonske in električne vode ter poškodovalo vodovodne naprave.

Narasla reka Bosna v Zenici in okolici ogroža več stanovanjskih hiš. Voda je poškodovala del ceste Zenica - Doboj. Štab za zaščito je podvzel ukrepe za izselitev okrog 40 družin iz neposredne bližine reke.

Reka Drina je v Gorazdu poplavila dve ulici. Iz vseh ogroženih hiš so prebivalce izselili. Kemična tovarna je morala zaradi poplave prekiniti z obratovanjem.

Tudi v Srbiji, v dolini reke Morave, je prebivalstvo v pripravljenosti. Preteklo noč je zahodna Morava na več krajih blizu Čačka prestopila bregove, toda trenutno ni večje nevarnosti.

Reka Kolubara je v občinah Valjevo, Bujonica, Lajkovac in Lazarevac poplavila več tisoč hektarov njiv in cesto. V Črni gori je reka Morača v Zeti odnesla viseči most. Gladina jezera stalno narašča. Jezero je že poplavilo več obalnih vasi. V vasi Beri blizu Titograda je pod vodo 20 hiš. Tudi iz ostalih krajev Črne gore javljajo o velikih poplavah. Reka Lim je pri Belem polju poplavila vse njive. Zeta je pri Danilovgradu dosegla gladino kakršne ne pomnijo 40 let. Nekateri deli vasi Lalevići in Bogičevići so pod vodo. Na cesti Danilovgrad - Titograd je pol metra vode. V Cetinju so morali iz poplavljenih hiš izseliti 80 družin. Vse cetinjsko polje je pod vodo. Zaradi poplav in zemeljskih usadov je v Bosni in Hercegovini, v Črni gori in na številnih cestah prekinjen promet. Samo v Bosni in Hercegovini je prekinjen promet na 20 cestah.

HAVANA, 20. — Iz kubanskih uradnih virov se je zvedelo, da je bil črnec, ki je včeraj prisilil pilota, da je letalo družbe «Eostern Airlines» s 141 potniki in 8 člani posadke, usmeril na letališče v Havani, oborožen z igralno pištolo in da je imel s seboj 4-letno dekletce.

Ena od stevardes letala je izjavila, da ji je črnec izjavil, da ima pri sebi samokres in nitroglicerin. Dodal je, da zapušča ZDA zaradi sovraštva in rasizma, ki prevladuje v Ameriki. Rekel je tudi, da je zaman iskal zaposlitev.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Še o zaposlovanju vseh vrst invalidov

Zadnjič smo že nekaj napisali, da so javna in večja zasebna podjetja na podlagi obstoječih zakonov, dolžna sprejeti v službo določeno število invalidov. To število znaša najmanj 15 odst. celotnega števila uslužbencev v podjetju in je razdeljeno še v določenih odstotkih na različne kategorije invalidov. Katere so te različne kategorije invalidov, ki imajo možnost zaposlitve in kdo vse spada v eno ali drugo kategorijo, smo že zadnjič delno omenili in bomo danes nadaljevali z razlago.

Poleg vojnih invalidov, o katerih smo že pisali, so v zakonu o obveznem zaposlovanju predvideni tudi invalidi dela, to je invalidi zaradi nezgod pri delu in poklicnih bolezni. V tem primeru zakon ne predvideva zaposlovanje nesposobnih za delo, temveč invalidov, ki so svojo manjšo sposobnost do dela pridobili pri izvrševanju svojih delovnih dolžnosti. Zato je družba dolžna, da jih za priznanje njih žrtev vključi aktivno v delovno življenje. Ne gre tu kot pravi zakon za kakšne privilegije, temveč za enakost vseh državljanov do pravice do dela. Za pridobitev statusa invalida dela je potrebna izpolnitev dveh pogojev in sicer:

a) da se je zmanjšala delovna sposobnost za najmanj eno tretjino,

b) da je zmanjšanje delovne sposobnosti odvisno od delovnega razmerja (nezgoda pri delu, poklicna bolezen.)

Invalidi zaradi službenih dolžnosti, katerim se tudi prizna obveznost pri zaposlitvi, so vsi tisti, katerim se je zmanjšala delovna sposobnost (ni važno v kakšnem odstotku) pri izvrševanju svojih delovnih dolžnosti, v vojaški ali civilni službi, pod pogojem, da so bili državni uslužbenci. Posledice zmanjšane delovne sposobnosti pa morajo biti poškodbe in onemoglost pri izvrševanju službe.

Poleg ostalih invalidov imajo možnost do obvezne zaposlitve tudi civilni invalidi in sicer vsi tisti, ki so delno pohabljeni. Potrebno pa je, da je njih delovna sposobnost zaradi te ali one hibe zmanjšana vsaj za eno tretjino. Na isto raven kot civilni invalidi so pri obveznosti do zaposlitve postavljeni tudi vsi tisti, ki so se zdravili v zdraviliščih za tuberkulozo in bili odpuščeni kot klinično zdravi.

Pri vseh teh obveznih zaposlitvah pa je delodajalec dolžan nuditi invalidu tako delo, ki je primerno njegovi telesni zmogljivosti.

Poleg že omenjenih invalidov so podjetja dolžna sprejeti v službo tudi določen odstotek vdov in sirot. S socialnega vidika je ta obveza utemeljena, kajti treba je zagotoviti delo in zaslužek najprej tistim, ki so izgubili družinskega člana, ki je prej skrbel na njih vzdrževanje. Možnosti obveznega zaposlovanje se lahko poslužujejo vdove in sirote katerih mož oz. oče je umrl v vojni ali zaradi vojnih posledic ali pa da je mož oz. oče 100 odst. invalid in zato popolnoma nesposoben za delo.

Vojne sirote imajo še to ugodnost pri obveznem zaposlovanju, da jih podjetja, ki iz objektivnih razlogov ne morejo zaposliti, predviden odstotek invalidov, vzamejo v službo kot nadomestilo invalidov. Obstaja pa pogoj, da vojna sirota pe sme imeti več kot 25 let. Kljub temu, da se preneha biti sirota s polnoletnostjo, to je z dopolnitvijo 21. leta, se pri obveznem zaposlovanju ta doba podaljša do tistih let, ki so predvideni za sprejem v javno upravo.

S tem smo končali našo razlago o obveznem zaposlovanju za invalide in bi radi na koncu še poudarili, da se morajo invalidi, ki bi se želeli zaposliti vpisati v posebne sezname za zaposlovanje invalidov, ki jih sedaj vodijo posebno na novo ustanovljeni uradi, kajti le tako bo invalid lahko užival tiste ugodnosti, ki jih predvideva zakon. Delodajalec pa se mora tudi posluževati teh uradov, ker drugače se vsak invalid sprejet v službo mimo teh uradov smatra prostovoljno in ne obvezno zaposlen.

BARBARA MACKLE ŠE VEDNO V ROKAH «KIDNAPERS»

Ponesrečen poskus FBI da bi zajeli ugrabitelje

Macklejevi se boje, da se bodo zlikovci maščevali nad hčerko

MIAMI (Florida), 20. — Agenti FBI so začeli stiskati obroč okoli ugrabiteljev mlade Barbare Jane Mackle, ki so jo v torek odpeljali iz motela, ko je z materjo čakala očeta, da bi jo spremil domov, kjer bi preživela božične počitnice. Oče, milijarder in prijatelj novoizvoljenega predsednika Nixona, je lastnik številnih družb in ker mu denarja ne manjka, je bil pripravljen plačati zahtevano odkupnino, samo da bi se hčarka vrnila domov. Včeraj je kazalo, da se je Barbara že vrnila domov, toda kasneje se je zvedelo, da je njena izpustitev šla po vodi zelo verjetno zaradi incidenta med agenti policije v Miamiju in ugrabitelji, ki so že imeli v rokah 500 tisoč dolarjev odkupnine. FBI je namreč pripravil tajen načrt, ki bi jih moral pripeljati ugrabiteljem na sled in bi tako prišli tudi že do izročenega denarja. Toda dva agenta, ki o načrtu nista vedela ničesar, sta hotela ustaviti dve sumljivi osebi. Neznanca sta streljala proti policajema in sta zbežala, pri čemer sta se znebila kovčka z odkupnino.

Denar bi moral Mackle pustiti pred zoro s kovčkom sive barve na skalovju ob pomolu blizu Rickenbacker Causeway. Tako je tudi storil. Med skalovjem sta bili dve osebi, od katerih je imela ena na sebi obleko podvodnih ribičev. Ko sta prišla do denarja, sta se neznanca hotela oddaljiti s čolnom, ki sta ga malo prej ukradla. Vse to je opazoval človek, ki stanuje nasproti zaliva in ker se mu je zdelo sumljivo, je poklical policijo. Dva agenta, ki sta opazila nepravilno parkiran avto evropske proizvodnje, sta se hotela približati neznancema, toda ta dva sta sprožila nekaj strelov in zbežala ter med potjo odvrgla kovček z denarjem.

Tako se je izjalovil načrt FBI in Macklejevi se boje, da se bodo ugrabitelji zaradi tega maščevali nad hčerko. Ni izključeno namreč, da se čutijo prevarane, kar je premožni Mackle takoj zanikal. Tudi glasnik FBI je poudaril, da «se gospod Mackle trudi, da bi sledil navodilom kidnapersev» Dejstvo je, da ima policija že približne podatke o dveh ugrabiteljih, okoli katerih je začela stiskati obroč

Zanimivo je, da je moral Mackle plačati do sedaj največjo odkupnino, to je približno 300 milijonov lir. Ta vsota je večja od tiste, ki jo je moral Frank Sinatra plačati decembra 1963, da so mu vrnili sina

Za izterjevanje občinskega trošarinskega davka

Na Jugu za vsak stotak kar 42,31 lire stroškov

RIM, 20. — Za izterjevanje občinskega trošarinskega davka je palermska občina potrošila za vsakih 100 lir kar 42,31 lire, v Pistoi je to stalo 37,64, v Messini 37,05, v Neaplju 33,95, v Trapaniju 32,45, v Caserti 31,38, v Cataniji 29,04, v Aquili 28,31, v Bariju 26,46 itd. Ti podatki so navedeni v publikaciji finančnega ministrstva, ki je objavilo dohodke vseh italijanskih občin s trošarinskim davkom.

Leta 1966 so izterjali, vključno z globami in drugimi izrednimi dajatvami, za 353 milijard 92 milijonov in 927 tisoč lir trošarinskega davka s poviškom 8.76 odst. v primerjavi s 324.630.064.000 lirami prejšnjega leta. Stroški izterjevalnih uradov, kjer je bilo zaposlenih 19.707 oseb, so znašali 66 milijard 307 milijonov lir, to je približno 3 milijarde in pol več kot 1965. leta, medtem ko je bilo zaposlenih tudi 19 uradnikov več.

V publikaciji finančnega ministrstva je podčrtano dejstvo, da so objavljeni statistični podatki osvetlili skrajne in neopravičene primere stroškov. To velja predvsem za primere, kjer stroški znašajo nad 50 odst. izterjevanih vsot, kar pomeni, da gre za neekonomično in premalo donosno upravljanje občinskih dohodkov.

Medtem ko je imel Palermo v pokrajinskem okviru najvišje stroške z izterjevanjem strošarinskega davka (40,38 lire za vsak stotak), so v vareški pokrajini potrošili le 11,27 odst. Sploh so stroški v južnem predelu Italije višji kot v severnem: v Beneventu so ti znašali 38,75, v Messini 36,95, v Reggiu Calabriji 34,42, v Teramu 33,57, v Rietiju 32,27, v Neaplju 31,51, medtem ko so stroški v rimski pokrajini 14,44, turinski 13,03 in milanski 11,59 odst., dosti manjši.

V severni Italiji znašajo stroški 14.95 odst., v srednji 18,56, v južni 28,64, na otokih pa 29,14 odst. izterjenih zneskov.

KORISTNA POBUDA CAI

Tedensko bodo objavljali «Bilten o plazovih»

MILAN, 20. — Od danes dalje bo italijanski alpinistični klub objavljal tedenski bilten o snežnih razmerah in o nevarnosti plazov. CAI hoče opozarjati smučarje na najbolj nevarne predele in preprečiti nesreče. V zimski sezoni 1951-52 je bilo zaradi plazov na alpskem področju kar 225 mrtvih, medtem ko je bilo uničenih 3243 hiš ali bajt.

«Bilten o plazovih» bo CAI objavljal s sodelovanjem ENEL in letalske metereološke službe. Lani so uredili 13 opazovalnic, letos pa jih bo med Monginevrom in Adamellom 28. Vsak dan merijo hitrost vetra, temperaturo, količino zapadlega snega, vrsto snežne odeje in nevarnost plazov. Vse te podatke bodo elaborirali s sodelovanjem švicarskega zavoda za proučevanja snega in plazov v Davosu. Ob petkih bodo izdali bilten, katerega bodo prečitali ob koncu radijskega dnevnika ob 13. uri. Bilten bodo poslali v objavo tudi vsem časopisom.

Informacije turistične zveze Slovenije

GORENJSKA

V Bohinju je trenutno še povsod dovolj prostora, vendar pa je za novoletne praznike, in sicer od 27 decembra dalje že vse zasedeno. Samo pri zasebnikih je za novoletne praznike še nekaj prostora v Srednji vasi in v Bohinjski Bistrici. Žičnica na Vogel še vozi. Snega za smučanje je dovolj V Kranjski gori, Podkorenu in Martuljku je od 21. decembra dalje vse zasedeno. Hotel Erika bo odprt od 20 decembra dalje in ima še prostorov. Na Vršiču sta odprti Erjavčeva koča in Koča na Gozdu Obe imata prostor do 28. decembra. V počitniških domovih v Kranjski gori je prostor do 28. decembra. Za novoletne praznike imajo še nekaj prostih postelj zasebniki v Gozd Martuljku, medtem ko so zasebne sobe v Kranjski gori od 21. decembra dalje zasedene. Snega za smučanje je dovolj, vse žičnice vozijo, smučišča pa so steptana. Očiščeni so tudi vsi parkirni prostori. Cest. čez Vršič je prevozna do hotela Erika. V Kranju je prostor v obeh hotelih in v zasebnih turističnih sobah. Dovolj je prostora v Preddvoru, na Jezerskem in v počitniškem domu Rade Končar v Bašlju. Dom na Krvavcu je odprt, brunarica pa je zaprta do 25. decembra. Na Krvavcu vozita obe žičnici, vlečnica pa ne vozi. V Tržiču, Podljubelju, na Ljubelju in na Zelenici je trenutno še dovolj prostora. Za novoletne praznike pa je v Podljubelju, na Ljubelju in na Zelenici že vse zasedeno. Žičnica na Zelenico vozi vsak dan od 9. do 17. ure. V Tržiču vozi vlečnica v Hrastih, snega za smučanje je dovolj V Škofji Loki je prostor v hotelu Krona in v zasebnih turističnih sobah. Prostor je v planinskem domu na Lubniku in v Loški koči na Starem vrhu. V Poljanski in Selški dolini je povsod še prostor. Prostor je tudi v Litostrojskem domu na Soriški planini. Na Soriški planini in na Starem vrhu je snega za smučanje dovolj.

SILVESTROVANJA: V Bohinju bodo imeli silvestrovanje v vseh gostinskih obratih. Rezervacije še sprejemajo. V Kranju bodo imeli silvestrovanje v hotelu Evropa; za 100 — Ndin dobijo gostje novoletni menu in prenočišče. V restavraciji Park stane silvestrovanje z menujem 70.— din, v Delavskem domu pa 40.— din. V Domu na Joštu lahko silvestrujemo za 35.— din, na razpolago imajo samo še skupna ležišča. V Tržiču pripravljajo silvestrovanje v restavraciji Pošta in v restavraciji Detečljica; cena z novoletnim menujem je 60.— Ndin. Rezervacije še sprejemajo. Imajo tudi prostor za prenočevanje.

PRIMORSKA IN GORIŠKA

V Kopru imajo dovolj prostora v vseh hotelih in zasebnih turističnih sobah. Dovolj prostora je tudi v Sežani in v Senožečah. Restavracija Risnik v Divači je zasedena. V Novi Gorici je še nekaj prostora v Park hotelu. Prostor je tudi v hotelu Planika v Ajdovščini, v hotelu Poldanovec na Lokvah in v hotelu Krn v Tolminu. Alp hotel v Bovcu ima dovolj prostora do 24. decembra, potem pa je do 31. decembra vse zasedeno.

SIVESTROVANJA: Park hotel v Novi Gorici ima za silvestrovanje še prostor v kavarni in restavraciji. Hotel Planika v Ajdovščini sprejema rezervacije za silvestrovanje. Hotel Poldanovec na Lokvah ima za silvestrovanje še prostor v restavraciji; vsa ležišča so zasedena.

LJUBLJANA Z OKOLICO

V Ljubljani je prostor v hotelih Slon, Turist, Union, Lev in Ilirija. Hotel Lev bo zaseden 21. decembra, hotel Bellevue bo zaseden do 24. decembra. Hotel Ljubljana Transport je zaseden. Dovolj je prostora v zasebnih turističnih sobah. Prostor je v motelu v Mednem in v gostilni Cirman. Prostor je v Domu na Kureščku, v Turističnem domu v Polhovem Gradcu, v Kamniku, Kamniški Bistrici in v hotelu Šimnovec na Veliki planini. V Domžalah in na Vrhniki je še prostor. Na Zaplani imajo prostor v bifeju na Ulovki Dovolj prostora je v Logatcu, Litiji in okolici. V Storovju pri Gabrovski je odprta lovska koča, ki ima ob sobotah in nedeljah na razpolago lovske specialitete in domače koline. Koča je oddaljena od Litije 15 km. V Cerknici in okolici je povsod še dovolj prostora. Dom na Slivnici bo za novoletne praznike zaseden.

SILVESTROVANJA: V vseh ljubljanskih hotelih še sprejemajo rezervacije za silvestrovanja, razen v hotelu Bellevue, ki je že zaseden. Nekaj prostora za silvestrovanje je še v motelu Medno, medtem ko je pri Cirmanu vse zasedeno. V domu na Kureščku imajo za silvestrovanje še prostor V Kamniku je za silvestrovanje še nekaj prostora, medtem ko je na Veliki planini in v Kamniški Bistrici vse zasedeno. V Litiji prirejajo silvestrovanje v sindikalni dvorani Predilnice in v restavraciji Pošta. V Rakovem Škocjanu in v Domu na Slivnici imajo za silvestrovanje še nekaj prostih mest.

PRIREDITVE: V dvorani Tivoli v Ljubljani nastopa ameriška drsalna revija Hollyday on Ice. V Pionirskem domu v Ljubljani bo od 25. do 30. decembra vsak dan enourni program barvnih risank. V dvorani Tivoli bo od 27. do 30. decembra pester program prireditev z naslovom «Dedek Mraz na drsalkah». Dedek Mraz bo prišel pred dvorano Tivoli 26. decembra ob 15.30 uri. V Slovenski filharmoniji bodo priredili 27. decembra večer Gershwinovih del, na katerem bodo nastopili trije ameriški črnski pevci Rhea Jackson, Therman Bailey in William Shores. Spremljal jih bo zagrebški filharmonični orkester pod vodstvom Milana Horvata, solist pa bo pianist Aci Bertoncelj. V Potrošniškem informativnem centru v Ljubljani je odprta vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 20. ure razstava društva likovnih oblikovalcev Slovenije; razstavljene izdelke tudi prodajajo.

BOJAZEN LJUDI PRED NEVARNOSTJO ŽEJE

Ljudje znanosti in tehnike v borbi za vodne zaloge

Kakih sto strokovnjakov je že na delu, da bi odkrili še neznana vodna bogastva, ki bi jih zatem ljudje izkoriščali po navodilih Evrop. sveta - Delež, ki ga pri tem ima Italija

Po končanem generalnem zasedanju, ki se je vršilo pretekli ponedeljek na sedežu FAO v Rimu, je znanstveni komite vsedržavne konference za vprašanje voda, ob sodelovanju kakih sto kvalificiranih strokovnjakov, nemudoma pristopil k raziskovalnim delom v posameznih pokrajinah, raziskovalnim delom, ki jih bo treba opraviti v letih 1969—1970. Na osnovi priporočil, ki jih je Evropski svet bil izdelal v obliki tako imenovane «Karte voda», objavljene preteklega maja v Strassburgu, so se zdaj skupine izvedencev že sporijele z vprašanjem, katerega rešitev bi bila v določitvi — torej v njihovem odkritju in pa v ugotovitvi količinskega obsega — uporabljivih vodnih zalog.

Velike mednarodne ustanove, delujoče v okviru Združenih narodov, poudarjajo v nekaterih svojih zaključnih poročilih izredno resno stanje kar zadeva vprašanje voda na svetu, ker je število prebivalstva že preseglo tri milijarde in še naprej narašča z letnim prirastkom 125 milijonov. Tudi v naši državi se zadevna razpoložljivost, ki je že tako neznatna, kar naprej manjša. Ponekje vode malone že ni več. Odpovedati smo se morali čisti vodi, ki jo je človeštvo uživalo tisočletja, ter se zateči oziroma se zadovoljiti — kar so že davno morali storiti v mnogih evropskih velemestih — z rečno vodo, ki jo s pomočjo posebnih naprav prečistijo.

Raziskovanja in študije, predvidene v programih konference, da bi se ljudem zagotovila dobava vode, se opirajo na odkritja in podatke, do katerih se je v dokaj obsežnem merilu zlasti dokopala hidrografska služba pri ministrstvu za javna dela. Dela potekajo v okviru najvažnejših mednarodnih podvigov, kot je na primer «Mednarodno hidrološko desetletje» (1967 do 1976). Gre za podvig svetovnega značaja, ki nima primera v preteklosti, organiziral pa ga je UNESCO za potrebe vrste hidroloških raziskovanj, kakor tudi, da bi se proučilo vprašanje površinskih voda, onih podzemlja in v atmosferi, cilj pa naj bi bil v boljšem izkoriščanju naravnih vodnih zalog in sodobnih tehnoloških pripomočkov.

V ta program se je koristno vključil tudi Vsedržavni raziskovalni svet, ki se je, ob sodelovanju hidrografske službe in za sestavo popisa razpoložljivih zalog, že lotil natančnega proučevanja tako površinskih voda in živih izvirkov oziroma studencev kot tudi podzemeljskih voda. Namen tega proučevanja je v uporabi sodobne tehnologije za organsko obdelavo celotnega materiala, zadevajočega hidrografska opazovanja in odkritja zadnjih tridesetih let. Iz nekega poročila profesorja Giulia De Marchija z milanske Politehnike, ki je tudi predsednik ministrske komisije za hidrološko obrambo državnega teritorija, je razvidno, da skupno število zadevnih podatkov presega sto tisoč. Ti podatki, ki se nanašajo na hidrološko stanje države, so zbrani v devetih knjigah.

Na osnovi sodelovanja med raznimi znanstvenimi centri ter zainteresiranimi ustanovami bo sestavljena tudi tako imenovana «geografska karta žeje», ki naj bi prikazovala površinske in podzemeljske razpoložljivosti, upoštevajoč potrebe distribucije tako glede na čas kot prostor in ocenjujoč tako trenutne kot predvidene bodoče potrebe v naslednjih letih. Zahvaljujoč, torej, tem podatkom in ob upoštevanju naj si bo tehniških kot ekonomskih plati raznih oblik rešitve, ki jih tehnika omogoča in jih bo še lahko omogočila, bo program dobavljanja vsekakor nakazal ekonomsko najustreznejšo rešitev.

Podzemeljske vode predstavljajo izdatno zalogo, ki doslej o njej niso vodili računa in je, potemtakem, šla v izgubo. Izvirki teh voda so zelo številni, njihova količina znaša od enega litra do desetih kubičnih metrov na sekundo. Raziskovanja v globino, da bi jih odkrili, so težavna in draga. Vendar pa obstoječe stanje na Jugu — poleg desalinacije morske vode — narekuje dokajšnje napore tudi v tej smeri. Obalna raziskovanja bodo dopolnjena tudi s preizkušanjem novih metod pri odkrivanju zalog podzemlja.

Za raziskovanja in delo italijanskih strokovnjakov je pokazala precejšnje zanimanje tudi ameriška vlada, ki se je odločila, da bo v ta dela posegla tako, da bo marca letos organizirala v Rimu tako imenovano razstavo «puracqua».

OSNOVNI NAMEN ZASEDANJA V FRANKFURTU

Zahodno Nemčijo «ogroža» leva ali desna nevarnost?

Visokošolci se ne zadovoljijo s kompromisnim predlogom

BONN, 20. — Zahodna Nemčija je bila vse do lani ena najbolj mirnih, če ne najbolj mirna dežela Zahodne Evrope. Stavka ali kakršen koli javni nastop je bil le sporadičen dogodek in se je po navadi omejil le na kako manifestacijo krajevnega značaja. Pravzaprav so edino «življenje» kazali neonacisti, ki so jim oblasti dopuščale praktično vse in so se le bolj trezni Nemci spraševali, kam to vodi. Zaskrbljenost se je pravzaprav kazala le po kakih volitvah, ko so neonacisti tako imenovane nacional-demokratske stranke dobili deset odstotkov glasov.

Lani jeseni in še posebej letos spomladi pa je v Zahodni Nemčiji postalo bolj živo. Priča smo bili številnim manifestacijam in demonstracijam, za katere so pobudo dali visokošolci. Ni res, kot se v splošnem zatrjuje, da so v Zahodni Nemčiji nezadovoljni le visokošolci. V demonstracijah, ki so jih prirejali visokošolci, so sodelovali tudi mladi delavci, pa čeprav v manjši meri, ker da je pretežni del delavcev «integriran», kot pravijo demokrščanski in socialdemokratski voditelji «zadovoljnosti nemškega proletariata».

In ko se je začela z levih pozicij večja aktivnost, so se zahodnonemške policijske sile zganile. Dokler so razgrajali neonacisti, za bonske kroge in policijo, nevarnosti ni bilo. Nevarnost za «demokratično ureditev dežele» predstavljajo torej le leve sile, neonacistična nacional-demokratska stranka, kljub svojim 10 odst. glasov, ne predstavlja nevarnosti...

Tako nekako bi mogli tolmačiti tudi dejstvo, da so se šefi zahodnonemške policije pred dnevi sestali v Frankfurtu, da bi proučili ukrepe, ki jih bo treba sprejeti in izvajati proti «nasilnim manifestacijam političnega značaja».

Nikakršnega dvoma ni, da je problem visokih šol in visokošolcev resen. Toda ta problem ni izključno zahodnonemški, še manj pa — policijski problem. Problem visokih šol je splošno zahodnoevropski problem, ki se je pokazal v znanih dogodkih v Italiji, v Franciji, v Zahodni Nemčiji, deloma in v manjši meri v Veliki Britaniji in Belgiji, kjer visokošolska mladina noče biti več le poslušen in pohleven objekt, pač pa hoče postati subjekt,

To dokazujejo tudi dogodki zadnjih dni. Prav gotovo ne moremo trditi, da bi bili rektorji zahodnonemških univerz in dekani posameznih fakultet na istih univerzah zadovoljni z nemiri, ki se dogajajo na zahodnonemških univerzah, kljub temu pa predstavniki najvišjih zahodnonemških šol verjetno ne računajo na pomoč, ki naj bi jim prišla s strani policije. Na konferenci rektorjev in dekanov je bil govor prvenstveno o dveh predlogih, ki pa sta ostala brez zaključka. En predlog predvideva nekakšno kolegialno vodenje univerze, kjer bi širši krog profesorjev in predstavnikov študentov dajal univerzi večjo avtonomijo. Drugi predlog pa je bolj konservativnega značaja in vztraja na tem, da naj bi vodstvo univerze ostalo izključno v rokah rektorja in profesorskega senata.

Zahodnonemški visokošolci niso zadovoljni niti s prvim predlogom, pa čeprav je v primerjavi z drugim naprednejši, kajti bistvo vprašanja ni v tem, da naj bi ob veliki večini profesorjev soodločali le štirje predstavniki visokošolcev, ki bodo vedno ostali v manjšini in ko sedanja univerza jim ne bo mogla dati tega, kar zahtevajo. Zahodnonemški visokošolci namreč — podobno kot visokošolci drugod — vidijo rešitev visoke šole v popolni preosnovi, ki pa je pogojena tudi s preosnovo družbe same. Zato je razumljivo, da so predstavniki zahodnonemških visokošolcev tudi ta sicer «popustljivejši» predlog odklonili in nekateri dogodki so pokazali tudi konkretnejše odklanjanje kompromisnih rešitev na univerzi,

Pa še en dogodek, ki prav gotovo ne bo manj odločilen od prejšnjega, študentovskega vprašanja in ki ga moremo povezati z zasedanjem šefov zahodnonemške policije v Frankfurtu. Kakor je znano, se je obnovila Nemška komunistična partija, ki naj zamenja Komunistično partijo Nemčije, ki jo je Adenauer dal razpustiti pred leti Ker se verjetno opaža, da se začenja, posebno med mlajšimi delavci, nova delavska stranka uveljavljati, so se šefi policije — vsekakor ne izključno na lastno pobudo — pomenili, kako naj se policija obnaša v primeru, če bi prišlo do neredov...

Seveda so v Frankfurtu govorili tudi o neonacistih, ki so se jih končno vendarle spomnili Zanimivo pa je, da so se neonacistov spomnili le «posredno». Ugotovili so namreč, da pri nacističnih zborovanjih pride pogosto do neredov, ker levo usmerjene sile ne dovolijo, da bi se neonacisti uveljavljali. Če bi torej leve sile pustile neonaciste pri miru, bi bilo bolj ali manj vse v redu.

Kaže pa, da neonacistom odslej ne bo lahko. Vodja nove komunistične stranke Kurt Bachmann je bil namreč glede tega jasen. Rekel je: «Dovolj bi bilo, če bi dal proste roke delu delavcev, ki delujejo v komunistični partiji in vprašanje neonacistov bi bilo kmalu rešeno.» K. K.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Razstava del duševnih bolnikov

Odkar je Hans Prinzhorn leta 1922 s svojo epohalno razpravo «Likovnost umobolnih» prvič opozoril znanstveni svet na to obrobno tvornost slikarstva, s katero je moč v marsičem nadzorovati spreminjanje poteka bolezni, so pričeli v bolnišnicah za umobolne posvečati več pozornosti psihopatološki umetnosti bolnikov, o kateri se vrše pravi kongresi, kot tisti, ki je bil predlani v Milanu. Da se nje blagodejna aplikacija upošteva tudi v deželni bolnici pri Sv. Ivanu, ki jo vodi prof. Francesco Maria Donini, priča zanimiva stalna razstava, ki so jo odprli ob otvoritvi nove sodobne stavbe za opazovanje in zdravljenje duševnih motenj. Njeno prostorno dvorano krasi lepo število primerkov ekspresivne in zaposlovalne dejavnosti, kot se naziva tovrstno udejstvovanje, ki ga vodi znani slikar in grafik Bruno Ponte. So to razne keramike, izrezljani in modelirani kipci in reliefi, slike vseh vrst, zlepljenke in sestavljenke, kar pač bolj ustreza ustvarjalnemu gonu «gostov», kot obzirno imenujemo umobolne.

Da le-ti lahko dosežejo izredne uspehe, kažeta reliefa, ki krasita vežo nove stavbe. Sestavljena sta iz manjših reliefov, ki prikazujejo z naravnost gotsko elementarnostjo prizore dela raznih rokodelcev in njih zdravstveno oskrbo. Z modeliranjem se dnevno ukvarja do 12 gostov, s slikanjem pa 7 ali 8.

Po različni stopnji njih izobraženosti, različno uspejo tudi njihova dela. Opažamo pa, da je pri nekaterih, izmed različnih struj od ekspresionizma do primitivizma, abstraktno slikanje še najbolj priljubljeno poleg podajanja nadstvarno občutenih vsebin. Čeprav so izmed takih podob nekatere naravnost umetniško zasnovane, pa jih ne smemo ocenjevati kot take, ne glede na to, da je verjetno prav izredna duševna napetost izvor vsake umetnine. V danih primerih pa so te podobe le sredstvo, kjer iz spreminjanja njih barvne lestvice in vsebine slike psihjater more ugotavljati stopnjo izboljšanja ali poslabšanja duševnih motenj. Moramo pa pri ogledu te razstave upoštevati tudi dejstvo, da se v večini primerov umetniška tvornost gostov neha z njihovim ozdravljenjem.

Kolektivna razstava predmetne smeri

Lani ustanovljeni novi deželni sindikat lepih umetnosti pri Zvezni zbornici dela ureja na sedežu iste v palači Vivante lepo božično razstavo. Razstavlja 24 slikarjev in kiparjev, od katerih pa je polovica bolj znana, kot na primer Marovic, B. in I. Sauli, Superina, Zopelli, Zeriali, Maier, Mandero, Corva, Cobelli in Bisiani. Se pa vsi več ali manj dobro predstavljajo, kar je zasluga izbire s strani prirediteljev.

Znano je, da je ta sindikat nastal iz nasprotovanja onemu okrog katerega se zbirajo vidnejši likovniki. Zato pač na tej razstavi pogrešamo dela naših vrhunskih slikarjev. So pa tu z deli prisotni štirje naši likovniki, če k njim prištevamo še Bruna Traversa na šoli Černigojevega učenca, ki se je nedavno v galeriji Torbandena zelo dobro predstavil.

Če povemo, da so ostali Silvester Godina, Robert Faganel in Angel Renar, potem smo s tem že naznačili pretežno predmetno usmerjenost razstave, kjer se v tem odlikujejo znani pokrajinarji realista Tosti in Grubissa, romantično natančni Stracca in bolj sproščeni Babuder. Slede jim Pampanini, Cianciolo in akvarelist Dambrosi, nadalje Armando Cucchi in uspešna Tostijeva učenka Creglia, ki kar veliko obeta.

Čeprav se nam na razstavi z naprednejše zasnovanimi deli enako dobro predstavljajo Helga Prekop, Eminio Eredità in Sivini, pa leži kakovostni poudarek razstave predvsem v sodelovanju mladega Micalesca in starejšega Cucka, ki je prejel prvo nagrado.

S tem se tu popravlja krivica, ki se godi temu zbadljivo-pravljičnemu nadrealistu, ki ga zaradi njegove skromnosti preveč odrivajo ob stran, a katerega pestre slike bi zaslužile pozornost kakega založnika.

Nagrado za kiparstvo je prejel stari Teodor Russo, še starejši 90-letni slikar Piero Lucano pa zlato kolajno. Od kiparjev naj omenimo še vedno učinkovitega Zaninija in pa Giorgia Pentassuglio, katerega delo je bilo pohvaljeno na natečaju za relief novega državnega arhiva.

MILKO BAMBIČ

IZ DIPLOMATSKIH DOKUMENTOV ZVEMO

De Gaulle ni vlival zaupanja Rooseveltu

Washington je bil bolj pripravljen sodelovati s Petainovimi ljudmi, kot pa z generalom, ki je vodil resničen odpor proti nacizmu

WASHINGTON, 20. — Ko so nekateri opazovalci tolmačili de Gaullov odpor proti Veliki Britaniji in ZDA, posebno proti poslednji državi in njeni politiki v Evropi in po svetu, so omenjali tudi generalovo «užaljenost» iz zadnje vojne. Tej verziji ne bi hoteli dajati večjega poudarka ali pomena, vendar drži, da de Gaulle Washingtonu ni vlival prevelikega zaupanja, ko je prevzel vodstvo francoskih sil v tujini v času druge svetovne vojne. To moremo razbrati tudi iz zadnje knjige ameriških diplomatskih dokumentov, ki jo je ameriško ministrstvo za zunanje zadeve objavilo te dni in iz katere posredno zvemo, da je predsednik Roosewelt skušal prepričati francoskega generala Maxima Weyganda, pobornika politike maršala Petaina, naj prevzame poveljstvo nad francoskimi silami v severni Afriki, ker pač ni imel zaupanja v generala de Gaulla.

Dokumenti, ki se nanašajo na srečanja Roosevelta v Casablanci in Washingtonu s tedanjim predsednikom britanske vlade Winstonom Churchillom, nam povedo, da so se Američani — ko je Weygand odpovedal — obrnili na generala Henryja Girauda, torej na Petainovega francoskega visokega komisarja za severno in zahodno Afriko.

Dokumenti nadalje povedo, da je Roosevelt poslal Douglasa MacArthurja, nečaka istoimenskega znanega ameriškega generala, da se je v januarju 1942. leta srečal z generalom Weygandom v mestecu Grasse na Sinji obali.

Po tem, kar zvemo iz dokumentov, je Rooseveltov odposlanec MacArthur rekel francoskemu generalu, da Združene države na noben način ne marajo nadomestiti Francije v severni Afriki, hkrati pa da bi ne hotele, da bi se tega področja polastila Velika Britanija ali — de Gaulle.

Američani so hoteli predvsem, da naj bi Weygand ustavil napredovanje Nemcev v severni Afriki. Glede tega je MacArthur rekel: «Predsednik (Roosevelt) je smatral, da bi nihče drug kot on (Weygand) mogel zadostiti tako veliki nalogi, ki bi pripeljala do končne zmage nad nacistično Nemčijo in do osvoboditve Francije ter do vrnitve francoskih čezmorskih ozemelj.»

Po tem, kar zvemo iz omenjenih dokumentov, je bil francoski general Weygand «vljuden in prijazen», vendar je Rooseveltovo ponudbo odklonil.

Kakor vidimo, je bil Washington tedaj odločno proti de Gaullu. Ko pa ameriški diplomatski in drugi prijemi niso zalegli, so bili v Washingtonu pripravljeni na kompromis in so prepričali generala Girauda, naj bi sodeloval z generalom de Gaullom. Seveda je bil to kompromis, ki je imel namen, de Gaulla kontrolirati. Beležke o srečanju med predsednikom Rooseveltom in francoskim generalom Giraudom povedo, da je Roosevelt proučeval zamisel o ustanovitvi «odbora za osvoboditev Francije». Iz nadaljnjih dokumentov zvemo, da je predsednik Roosevelt tedaj dobesedno rekel:

«Razumljivo, general Giraud bi bil najpomembnejša osebnost tovrstnega odbora, generala de Gaulla pa bi mogli imenovati za šefa vrhovnega štaba, za generalnega inšpektorja ali bi mu dali kako drugo primerno vlogo.»

KADAR SE ZGODOVINARJI ZGANEJO...

Lepi Mariji Walevsky še vedno ne dajo miru

Raziskava v grobnici na Poljskem ni dala odgovora

VARŠAVA, 20. — Biti slaven, ni vedno prijetno. Včasih je celo neprijetno, ko človeku še po smrti ne dajo miru. Veliko je že bilo primerov, ko so desetletja, celo stoletja po smrti «premetavali» kosti pomembnih ali kakor koli slavnih ljudi, da bi razčistili kako «netočnost». To se dogaja na primer sedaj grofici Mariji Walevsky, lepi plavolasi Napoleonovi ženi.

Kakor je znano, se je Napoleon spoznal s hčerko poljskega grofa leta 1806 na nekem plesu, ki so ga v Varšavi priredili njemu v čast. Napoleon se je z njo poročil in rodila mu je tudi sina, poznejšega grofa Alesandra Colonno Walevskega.

Napoleon pa je tudi to svojo ženo zapustil in Marija Walevska se je ponovno omožila z Napoleonovim maršalom grofom Filippom Antoinom, ki mu je tudi rodila sina.

Sedaj pa so se v Varšavi ponovno spomnili na Marijo Walevsko. Zakaj?

Marija Walevska se je bila z Napoleonom preselila v Pariz in se pozneje poročila z drugim možem, francoskim maršalom. Ko pa je bila stara komaj 28 let, je umrla. Zgodovinarji so trdili, da je Marija Walevska bila na lastno željo po smrti prepeljana v Varšavo in bila tu pokopana. Drugi trdijo, da je bila pokopana v Parizu. In sedaj so hoteli to vprašanje razčistiti, ker so pred nedavnim odkrili neke nove «dokumente». Odgovora na to vprašanje pa niso dobili.

Francoski nasledniki Marije Walevske, to se pravi tisti, ki izhajajo iz rodu francoskega maršala, s katerim se je Marija Walevska v drugo poročila, trdijo, da je Marija Walevska pokopana v Varšavi, le njeno srce da je bilo pokopano na znanem pariškem pokopališču «Pere Lathaize». Drugi spet trdijo, da so bili posmrtni ostanki nesrečne grofice prenešeni na Poljsko devet mesecev po smrti in da so jih pokopali v grobnici v cerkvi v Kiernoziji, kakih 80 km od Varšave. Rekli smo, da sedanje raziskave niso privedle do konkretnega odgovora.

V eni preteklih noči so izvedenci, ob navzočnosti dveh francoskih diplomatskih predstavnikov, odprli grobnico, v kateri so našli štiri krste z zemeljskimi ostanki neznanih ljudi. V eni teh krst bi morale biti kosti Marije Walevske, po tem kar zatrjujejo nekateri zgodovinarji. Posebno to potrjuje neki dokument, ki so ga pred nedavnim odkrili v arhivih cerkve v Kiernoziji. Župna cerkev, o kateri je govora, je bila župna cerkev grofije, kjer je Marija Walevska preživela svojo mladost. V grobnico te cerkve pa naj bi bili prinesli devet mesecev po smrti njene zemeljske ostanke.

Tako poljske civilne kot tudi cerkvene oblasti so dovolile 22 članom posebne komisije, da naj vprašanje, ki se je ponovno vzbudilo ob odkritju omenjenega dokumenta, razčisti. Dr. Zdislav Kapica, ki je vodil to nočno raziskovanje v grobnici, je izjavil, da so v devetih urah dela odprli in pregledali kosti v treh krstah. Direktor antropološkega zavoda pri vseučilišču v Lodzu Kapica je nadalje rekel, da so v prvi krsti našli kosti ženske v visoki starosti in po njegovem mnenju gre verjetno za kosti Antonine, sestre Marije Walevske. V drugi krsti so našli le veliko zemlje in ostanke kosti, toda gre za ostanke drobnih kosti, kar pomeni, da ne morejo biti kosti Marije Walevske. Tretja krsta je vsebovala kosti malone otroka, četrte pa sploh niso odprli, ko pa je tako majhna, da se ne da govoriti, da bi v njej bili posmrtni ostanki 28-letne ženske.

Pri tem je zanimivo, da so se nasledniki Marije Walevske po drugem možu temu raziskovanju uprli, pa čeprav brez uspeha. Drugi zainteresirani krogi — torej zgodovinarji — pa so vztrajali, da bi «razčistili zgodovinsko netočnost». Rezultat pa je bil ničen, tako da se še vedno ne ve, kje je Marija Walevska pokopana.

Potemtakem drži, kar smo zapisali v začetku, da je biti slaven včasih bolj neprijetno kot prijetno. Za poljsko plemkinjo je znano, da je bila v življenju bolj nesrečna kot srečna. Sedaj pa še vedno brskajo po njenem življenju.

RADIO TELEVIZIJA

SOBOTA, 21. DECEMBRA 1968

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Narodne - 12.10 Kulturni odmevi - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 14.45 Z glasbo po svetu - 16.10 Valčki - 16.45 Andersen: Snežni mož - 17.30 Za mlade poslušalce - 17.45 Vzori in zgledi - 18.15 Umetnost - 18.30 Slov. oktet - 19.00 Družinski obzornik - 19.25 Zabavali vas bodo - 20.00 Šport - 20.50 Lovrečič, Naša gospa - 21.00 Orkester.

TRST

12.05 Poje H. Mauri - 12.25 Tretja stran - 14.25 Na sporedu V. Medicus - 14.35 Orkester Casamassima.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.35 Prisluhnimo jim - 11.15 Vesela glasba - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.10 Ritmi - 15.30 Popevke - 16.30 Panorama - 17.00 Izbrali ste - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Poje G. Valci - 22.10 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Popevke - 9.06 Ital. plošče - 10.35 in 11.00 Ura glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 13.15 Radijske kronike - 14.40 Nove pesmi - 16.00 Spored za najmlajše - 17.15 Couperin - 18.03 Veliki variete - 20.15 Pisan spored - 21.00 Victor De Sabata.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Kolesa in motorji - 10.40 Glasbeni variete - 13.00 Glasbeno-govorni spored - 13.35 Zlate plošče - 14.45 Glasbeni kotiček - 16.03 Rapsodija - 16.35 Ital. zbori - 17.40 Plošče za najmlajše - 19.00 Motiv motiva - 20.00 Roman - 20.45 Nove pesmi - 22.40 Jazz.

III. PROGRAM

11.00 Antologija interpretov - 12.20 Casella in Poulenc - 13.00 Inštrumentalni ansambel - 14.30 Donizetti, Lucrezia Borgia - 17.20 Nemščina - 18.30 Lahka glasba - 19.15 Koncert - 20.20 Simfonični koncert.

FILODIFUZIJA

8.00 Na sporedu Piatti - 8.40 Brahms in Prokofjev - 10.10 Liszt ova Madžarska simfonija - 10.20 Scarlattijeve sonate - 12.30 Casella, Koncert opus 56 - 13.00 Telemann, Kvartet za flavto in oboo.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.50 Danes za vas - 7.25 Telesna vzgoja - 7.45 Inform. oddaja - 8.08 Glasbena matineja - 8.55 Radijska šola - 9.25 Čez travnike zelene - 9.50 «Naš avtostop» - 10.15 Pri vas doma - 12.10 Adamič: Tatarska suita - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Partizanske - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Šivic: Pajek Jakec - 14.25 V vedrem ritmu - 15.40 Z Vrščaj-Holly: Škrabarjeva mati - 16.00 Vsak dan - 17.35 Zbor «France Prešeren» - 18.00 Aktualnosti - 18.15 Pravkar prispelo - 18.50 S knjižnega trga - 19.15 Tatjana Gros - 20.00 Spoznavajmo svet - 22.15 Oddaja za izseljence - 23.05 S plesom v novi teden.

ITAL. TELEVIZIJA

10.30 in 15.00 Šola - 12.30 Znanost - 13.00 Komika - 13.30 Dnevnik - 17.00 Giocagiò - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Almanah - 19.10 V parlamentu - 19.50 Šport - 20.30 Dnevnik - 21.00 Canzonissima - 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

18.30 Nemščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Rossini: La cambiale di matrimonio - 22.35 Endrebe, Mezzogiorno in casa Anker.

JUG. TELEVIZIJA

18.15, 20.00, 22.30 Poročila - 9.35 TV v šoli - 18.20 Mladinska igra - 19.20 S kamero po svetu - 19.45 Cikcak - 20.35 Humoristična oddaja - 21.20 Videofon - 21.35 Sherlock Holmes — film - 22.30 TV kažipot.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Nikakor ne pristanite na sodelovanje, ki se zanj niste potegovali Preveč ste popustljivi do nekega prepirljivega sorodnika.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ni dobro vnašati v delo svoja osebna čustva. Preveč ste obremenjeni s številnimi srčnimi vprašanji.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Pogumno in navdušeno se spoprimite z nekaterimi težkočami. Ženski spol vas občuduje zaradi vaših duhovnih vrlin.

RAK (od 22.6. do 22.7.) V poslih imate več sreče s tujci kot pa z domačimi ljudmi. Danes se vam bo vse zdelo lepo in dobro.

LEV (od 23.7. do 23.8.) Preden se lotite izpolnjevanja svojega načrta, še enkrat preglejte, ali je vse na svojem mestu. Vesel večer s starimi tovariši.

DEVICA (od 24.8. do 22.9.) Odločite se za korak naprej, kljub nekaterim tveganjem. Utrdite neko plodno prijateljstvo.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Poiščite kako možnost, da bi se zares odpočili. Vaš konjiček bi morala biti kaka dejavnost samovzgojnega značaja.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Obsedeni ste od bolezni pred konkurenti prav zdaj, ko vam je uspelo jih onemogočiti. Imejte zaupanje v družino.

STRELEC (od 22.11. do 21.12.) Ljudje vas kritizirajo, ker ste vedno med najbolj naprednimi Deležni ste simpatij mladih.

KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) Prisluhnite svoji vesti in glasu resnice. Odkrili boste svoja resnična čustva.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Sami ne morete opraviti naporne naloge, ki vam je bila poverjena. Razsvetlil vas bo žarek veselja.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne bojte se grožnj nekega nesolidnega tekmeca. Potrudite se, da bi postali pogumnejši v družbi ženskega spola.

Nove «prilagodljive police» INA

STOLPEC INA

DEDIŠČINA, KI OHRANI SVOJO VREDNOST

◆ Zavarovanje **«za vse življenje s prilagodljivim kapitalom»** zagotavlja dedičem zavarovanca vsoto, ki se vsako leto prilagodi življenjskim stroškom in se po smrti zavarovanca more **v vsakem trenutku** izterjati.

◆ Zavarovani kapital se prilagaja avtomatično, v razmerju z uradnim dvigom življenjskih stroškov, do največ 3 odst. na leto, kar ustreza poprečnemu dvigu zadnjih 15 let.

◆ Zavarovanec je dolžan vse življenje vplačevati **stalno enake obroke zavarovalne premije,** ali pa, kvečjemu, za določeno število let. Tudi po prenehanju vplačevanja se zavarovalno kritje podaljša za vse življenje zavarovanca in zavarovani kapital se še nadalje, iz leta v leto, prilagaja življenjskim stroškom.

◆ Na razpolago je polica: ● za **začetne kapitale** v znesku od **5 do 25 milijonov lir;** ● za **starostne dobe** od **20. do 60. leta;** ● za **dobo plačevanja** od **10 do 40 let.**

◆ Ta polica: ● vam daje možnost priskrbeti vašim dragim **dediščino v denarju, ki bo skozi čas stalno ohranila svojo vrednost kot neka trajna dobrina in ki, povrh, ne bo podvržena prepisnim taksam;** ● predstavlja **sredstvo, ki omogoča popolno mirnost za vas same ter za vašo družino, ki bo kadarkoli mogla zadovoljiti zahtevam, zaradi katerih je bilo zavarovanje sklenjeno.**

◆ Za podrobnejša pojasnila obrnite se na predstavništva Istituto Nazionale delle Assicurazioni, ki so vam na voljo za morebiten nasvet ali v pomoč. Ali pa, brez vsakršne obveznosti, pošljite spodnji odrezek, prilepljen na dopisnico.

VEDNO DOBRO POSKRBI KDOR SE ZAVARUJE

INA

Ime .....
Priimek .....
Ulica .....
Poštni kodeks in mesto .....
Pokrajina .....
PD/62

Spoštovani ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONI Via Sallustiana 51 00100 ROMA

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 11.3, najnižja 5, ob 19. uri 8,6 stoj., vlaga 52%, zračni tlak 1015,7 narašča, veter 7 km vzhodnik, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 10.6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 21. decembra TOMAŽ
Sonce vzide ob 7.36 in zatone ob 16.21 — Dolžina dneva 8.41 — Luna vzide ob 9.48 in zatone ob 18.10
Jutri, NEDELJA, 22. decembra DEMETRIJ

PO DOLGOTRAJNI NOČNI SEJI OBČINSKEGA SVETA

Sprejet sklep o publicizaciji Slovenskega gledališča v Trstu

Za sklep o ustanovitvi ustanove «Stalno slovensko gledališče» so glasovale stranke leve sredine in leve opozicije - Odločno in dosledno stališče socialista Pittonija

Razprava o publicizaciji Slovenskega gledališča o prvem delu katere smo poročali že včeraj se je zaključila nekaj minut pred tretjo uro ponoči v petek, ko so stranke leve sredine in leve opozicije sprejele sklep, da se ustanovi nova ustanova Stalno slovensko gledališče, ki jo bodo skupaj upravljale tržaška občina, pokrajina in že prej obstoječe društvo Slovensko gledališče, ki se ne razpusti.

Razprava je bila tako dolga zaradi tega, ker so misovci zavlačevali in so pripravljali celo vrsto formalnih popravkov samo zato, da bi občinski svet utrudili, da ne bi bilo več zadostnega števila glasov prisotnih občinskih svetovalcev. Vse te nakane pa so bile zaman, saj so v dvorani do zadnjega vztrajali vsi svetovalci leve sredine, in leve opozicije (z nekaj redkimi izjemami že prej iz drugih razlogov zadržanih svetovalcev). Upravičena pa je bila nedvomno kritika misovskih svetovalcev na liberalce, ki so se iz dvorane umaknili, tako da bi se izognili jasnemu političnemu stališču glede tega vprašanja.

Med zadnjimi je sinoči posegel v razpravo socialistični svetovalec Arnaldo Pittoni, ki je ugotovil, da treba tudi ob tej priložnosti odkloniti načelo recipročnosti, ker je vprašanje odnosa do slovenske manjšine notranje vprašanje, vprašanje demokracije in pravičnega odnosa do sodržavljanov slovenske narodnosti. Pittoni je ostro polemiziral z nekaterimi nacionalističnimi stališči neofašistov in zavrnil tudi izkrivljanje določila londonske spomenice o soglasju, češ naj bi veljale pravice za Slovence samo tam, kjer jih je 25 odstotkov, ker spomenica ta odstotek omenja samo v zvezi z javnimi napisi, načelno pa sploh ne gre za odstotke, temveč za upravičene zahteve Slovencev. Svetovalec Pittoni je zato odločno zagovarjal predlog občinske uprave, da se sprejme sklep o publicizaciji slovenskega gledališča.

S sinočnjim sklepom je bil torej storjen pomemben korak naprej pri reševanju enega izmed perečih vprašanj vseh Slovencev, saj bi nova ustanovljena ustanova Stalno slovensko gledališče ne samo uživala podporo krajevnih ustanov od zunaj in torej ne gre samo za neki skromen prispevek v denarju, temveč bodo v novem gledališču sodelovale občinska, pokrajinska in deželna uprava, kar ima nedvomno širši moralni in politični pomen.

Gre za priznanje že obstoječemu Slovenskemu gledališču, v katerega notranjem ustroju se ne bo nekaj bistvenega spremenilo, saj gre za gledališče, ki nepretrgoma deluje že 25 let z velikim umetniškim ter na splošno kulturnim uspehom. To dejstvo prihaja tudi do izraza v statutu Stalnega slovenskega gledališča, ki predvideva, da bo enajst članov upravnega sveta nove ustanove imenovalo še vedno obstoječe društvo Slovensko gledališče in samo tri člane javne ustanove. Očitno je torej, da ostane gledališče še vedno v rokah društva, katerega predstavnik bo tudi še vedno predsednik in legalni predstavnik novega gledališča.

Po podobnem načelu bodo razdeljena tudi bremena, in sicer tako, da prevzamejo krajevne ustanove do ene tretjine stroškov, društvo pa ostalo. Prvotni predlog statuta je predvideval eno tretjino za krajevne ustanove in državo, sinoči pa so to določilo na predlog načelnika demokristjanske skupine spremenili tako, da so državo iz tega seznama črtali.

Spominska svečanost na openskem strelišču

Pokrajinsko združenje bivših političnih preganjancev (ANPPIA) prireja skupno z organizacijami bivših partizanov - ANPI, političnih deportirancev v nacističnih taboriščih ter združenja FIAP, v nedeljo 22. decembra 1968 ob 15.30 na strelišču na Opčinah spominsko svečanost ob 27-letnici ustrelitve narodnih mučenikov Pinka Tomažiča, Vika Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa in Ivana Vadnala.

Na svečanosti bodo govorili Bortolo Petronio, Dušan Lovriha in Licia Chersovani.

Danes odstop pokrajinskega odbora

Drevi bo izredna seja pokrajinskega sveta, na kateri bo odbor podal ostavko, kot je bilo sklenjeno na zadnji odborovi seji. Odbor leve sredine je sklenil odstopiti, ker je bil nedavno v pokrajinskem svetu zavrnjen sklep o najetju posojila za kritje primanjkljaja za leto 1967.

KOT PRIPRAVA ZA BLIŽNJI VSEDRŽAVNI KONGRES

Začetek IV. kongresa tržaške federacije komunistične stranke

Tajnik federacije Cuffaro podal analizo mednarodnega položaja, tržaškega gospodarstva in vprašanj slovenske narodne manjšine

V veliki dvorani Ljudskega doma v Ul. Madonnina se je včeraj pričel IV. kongres tržaške federacije KPI. Prisotnih je bilo 274 delegatov krajevnih sekcij in tovarniških celic.

Za mizo predsedstva so bili vidnejši vodilni člani tržaškega federalnega vodstva, med njimi tudi poslanec Albin Škerk in senator Vidali, ki so v italijanščini in v slovenščini vodili kongres.

Po izvolitvi delovnih komisij so zbrane delegate pozdravili sekretar Zveze komunistov Slovenije za koprsko področje Renko, Roberto Costa za skupino senatorja Parrija, Licia Chersovani za PSIUP, predstavnik PSI Elleri in mladinske republikanske zveze Franco Blasi. Med gosti je bil tudi predsednik SKGZ Gorazd Vesel.

Po pozdravih je prebral svoje poročilo tajnik federacije, inž. Antonino Cuffaro, ki se je najprej dotaknil mednarodnega položaja, glede katerega je potrdil stališča tez CK KPI Omenil je dogodke na Češkoslovaškem in razpravo o njih po sekcijah, posebej pa je obdelal vprašanje atlantskega pakta ki si je po njegovih besedah izbral naše kraje kot žarišče svoje propagande in vojaške dejavnosti. Omenil je med drugim demonstracije, ki so jih uprizorili tržaški mladinci proti raznim shodom atlantskih poveljnikov, proti grškemu fašizmu in proti prisotnosti ameriških atomskih oporišč v naši deželi.

Velik del Cuffarovega poročila je zavzemala analiza trenutnega in razvojnega položaja tržaškega gospodarstva in povezal to analizo s političnimi perspektivami, ki se odpirajo delavskemu gibanju.

Dejal je, da so tržaški delavci na svoji koži občutili, kako trda je reakcija vodilnega razreda tedaj, ko delavski razred postavi vprašanje spremembe ene izmed struktur razredne oblasti buržoazije. To je po njegovem bistveno vprašanje, ko gre za zahtevo o reorganizaciji italijanskega ladjedelništva. Komunisti zahtevajo, naj se ladjedelništvo okrepi in to ob sodelovanja javnih podjetij.

Glede načina boja, ki so si ga tržaški delavci izbrali, je bil Cuffaro polemičen do osrednjih sindikalnih vodstev, ki niso po njegovem razumela bistva delavskih zahtev in jih od časa do časa obtoževala «municipalizma», «sektaštva» ali «preozkosti». Kritiziral je tudi sklep sindikatov, da prekličejo splošno stavko po dogodkih 8. oktobra pred dvema letoma. V svoji kritiki ni Cuffaro prizanesel niti strankinemu časopisu, ki je po njegovem podcenjevalo vlogo borb tržaških delavcev. Kljub temu pa ostaja med tržaškim delavstvom visoka borbena morala in če se borba spet razplamti, bo morala imeti ob sebi vsedržavno solidarnost, kot tudi solidarnost samega tržaškega prebivalstva.

Daljši del svojega govora je tajnik tržaške federacije KPI posvetil vprašanjem slovenske narodne manjšine. Uvodoma je postavil trditev, da ima «boj za obrambo in razvoj demokracije v naših krajih še drugo zgodovinsko nalogo: uveljavitev pravic in nemotenega razvoja slovenske narodne skupnosti v Italiji.» To je načelno stališče, ki ga vsebuje tudi načrt tez KPI.

Cuffaro je nato dejal, da izraža brez dvoma mnenje večine Slovencev, ki so nezadovoljni z vladno politiko do narodne manjšine. Ne izvajajo se načela ustave, kakor tudi ne mednarodno sprejete obveznosti.

Omenil je nato nerazumljivo delitev Slovencev na tri kategorije. Glede KD pa je dejal, da je brez dvoma menjala izrazoslovje, s katerim se je pred kratkim obračala na svoje volivce, a je praktično nadaljevala staro politiko. Tako je kritiziral dejstvo, da se nadaljuje sodelovanje demokristjanov v nacionalističnih organizacijah, v katerih vedri desnica in da nadaljuje s politiko odrekanja deželi pravice, da razpravlja o Slovencih, ki jih v uradnih izjavah ne marajo niti imenovati.

Svojo oceno je Cuffaro zaključil s trditvijo, da se «vprašanja demokracije ne dajo rešiti na strumentalni ali paternalistični način z obrobnimi koncesijami, ki se v nekaterih primerih delajo na ravni klientelizma.» Prav tako se ne more nadaljevati politika «reciprocitete» med državami, ko gre za ravnanje z manjšinami, ki jih ščiti ustava. Dejansko postavlja taka politika ustavne pravice državljanov v odvisnost spremenljivega položaja odnosov s sosednimi državami.

Ko je ocenil obrambno sposobnost same manjšine je Cuffaro dejal ,da je pri tem zelo važen obstoj naprednih občinskih uprav v večini slovenskih občin, kar je dejansko zaustavilo načrte tistih, ki ki so nameravali spremeniti etnični značaj celih področij.

Drugje je Cuffaro ocenil odnose med silami levice. Pozitivno se je izrekel o doseženi enotnosti z neodvisnimi socialisti dr. Coste in PSIUP. Dodal je samo, da bi bilo boljše, da bi se nekatere polemike, predvsem v teku delavskih borb, ne vodile javno, kajti to izkorišča predvsem meščanski tisk, in jih napihuje.

Demanti ustanove «Assicurazioni Generali»

Zavarovalna ustanova «Assicurazioni Generali» je objavila poročilo s podpisom predsednika senatorja Merzagore, v katerem se demantira vest, ki jo je objavil neki francoski časopis in povzeli razni italijanski listi glede bodočega razvoja družbe Montedison. Te vesti, je rečeno v poročilu, so popolnoma izmišljene ter brez vsakršne podlage.

Nemška gledališka skupina «Die Brücke» v Avditoriju

V ne preveč napolnjenem Avditoriju je včeraj zvečer gostovala nemška gledališka skupina «Die Brücke» iz Münchna, ki je odigrala «Das Schloss» (Grad), kakor ga je za oder predelal Max Brod po istoimenskem romanku Franza Kafke. Režiser dela je Jochen Heyse. V «Gradu», ki ga nekateri imenujejo mistično tragikomedijo, se res prepleta neka čudna ironija, še bolj pa vlada v njej popolna nemoč, ki more dovesti do obupa in groze.

Igralci so se v svoji igri držali zvesto tega, kar je hotel avtor izraziti, ne da bi zahajali v patos. Sicer pa niso imeli prave priložnosti, da bi kako igralsko zablesteli.

Danes zvečer bo ista skupina nastopila z Lessingovo komedijo v petih dejanjih «Minna von Barnhelm».

Prometna nesreča Tržačanov pri Ankaranu

Včeraj popoldne se je pripetila pri Ankaranu prometna nesreča, pri kateri se je ranil 63-letni Antonio Parovel. Antonic Parovel se je peljal z avtom, katerega je upravljal njegov 65-letni brat Pietro Parovel .Ker so se vrata avtomobila nenadoma odprla, je šofer skušal ustaviti vozilo toda to se mu ni posrečilo. Zavozil je s ceste v jarek. Antonia so prepeljali v mesto z rešilnim avtom RK. V bolnišnici se bo moral zdraviti kakih 20 dni zaradi ran na levi roki in levem kolenu.

Gropajc ranjen pri trčenju avtov

Na ortopedski oddelek so včeraj opoldne sprejeli 46-letnega Milana Gregorija iz Gropade 57, ki se bo moral zdraviti dobra dva tedna. Ko se je nekoliko pred 12. uro peljal s svojim avtom po trbiški avtocesti proti Trstu, je trčil v avto, ki ga je z nasprotne strani privozil 34-letni Enrico Bellotto z Rocola 413. Bellottu je verjetno postalo nenadoma slabo in je s svojim avtom zavozil na levo stran ceste, ko je mimo privozil Gregori. Pri trčenju se je Gregori pobil po glavi in levi nogi. V bolnišnico so ga odpeljali z zasebnim avtomobilom.

Podrl je šolarja ko je prečkal ulico

Šolar Elio Delana s Trga Revoltella 107, star 7 let, se je včeraj ponesrečil pri prečkanju Ulice Revoltella. Baje je deček skočil na cesto med dvema parkiranima avtomobiloma, tako da ga 28-letni šofer Claudio Pagliaga iz Ul. Soncini, ki je upravljal avto znamke «alfa romeo giulia» in je bil namenjen v Rocol, ni pravočasno opazil. Dečka so po nesreči odpeljali v splošno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti na nevrokirurškem oddelku 15 dni zaradi številnih ran na nogah in na čelu

Potovalni urad Aurora priredi 5. in 6. januarja 1969

smučarski izlet v Kranjsko goro

z bivanjem v hotelu «Prisank».

Na razpolago je le omejeno število mest.

Prijave in informacije pri Aurori, Ul. Cicerone 4, telefon 29243.

ŠD «ZARJA» ima na razpolago še nekaj vstopnic za ogled revije HOLYDAY ON ICE v nedeljo popoldne 22. decembra

Vpisovanje v gostilni «Pri Pošti». — Odhod avtobusov iz Bazovice ob 13. uri.

Z ZBOROM SLOVENSKIH MADRIGALISTOV

V BOŽIČNO VZDUŠJE !

7 PRELEPIH BOŽIČNIH PESMI

Na polnoči grede
Glej zvezdice božje
Sveta noč
Prišla je lepa sveta noč
Zveličar nam se je rodil
Raduj, človek moj
Zveličar nam je rojen

POHITITE, SICER BODO VSE PLOŠČE POŠLE !

tržaška knjigarna

TRST, Ul. sv. Frančiška 20 (61-792)

SLOVENSKO GLEDALIŠČE
GLASBENA MATICA
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

priredijo v soboto, 21. decembra ob 21. uri v Kulturnem domu osrednjo

Cankarjevo proslavo

ob 50-letnici pisateljeve smrti

Sodelujejo: Filibert Benedetič, zbor Jacobus Gallus, Aleksander Vodopivec, Mira Sardočeva, Ivan Sancin, Stane Starešinič, Silvan Križmančič, Nora Jankovič.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA JE UREDILA RAZSTAVO IZDAJ CANKARJEVIH DEL.

Scena: Dimitrij Cej
Režija: Adrijan Rustja

Vstopnina: 300 lir, dijaki 100 lir. Predprodaja in rezervacija vstopnic v KD v soboto, 21.12. od 9. ure do začetka proslave.

VODSTVO PO RAZSTAVI

Zaradi boljšega razumevanja bo na

RAZSTAVI STOLETNEGA PROSVETNEGA DELA V ŠKEDNJU

danes, 21. decembra ob 18. uri posebno strokovno vodstvo. Vabimo rojake, zlasti mlajše rodove, da obiščejo razstavo ob zgoraj navedenem času

RAZSTAVA bo odprta do 23. decembra 1968 ob delavnikih od 17. do 20. ure v nedeljo, 22. od 10. do 13. ure

Vstop prost !

Slovensko gledališče v Trstu
Kulturni dom

V četrtek, 26. t. m. ob 16. uri

DANILO GORINŠEK

RDEČA KAPICA

vesela pravljica v treh dejanjih

Scenograf: Demetri Cej
Kostumograf: Anja Dolenčeva
Glasba: Aleksander Vodopivec
Režiser: JOŽKO LUKEŠ

Slovensko prosvetno društvo Igo Gruden v Nabrežini

priredi v nedeljo, 22. decembra ob 17. uri

PROSLAVO 25-LETNICE VSTAJE PRIMORSKEGA LJUDSTVA

Priložnostni govor bo imel A. Markovič. Sledil bo koncert pevskega zbora «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela, ki bo izvajal partizanske pesmi.

Vljudno vabljeni !

Zimovanje v Zgornjih Gorjah pri Bledu

Prosimo vse prijavljence za zimovanje v Zgornjih Gorjah, da čimprej poravnajo oskrbnino za zimovanje in s tem dokončno potrdijo svojo udeležbo.

Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ

Gledališča

Teatro Stabile

Slavna igralka Antje Weisgerber, ki je včeraj nastopila v igri «Grad», bo danes protagonistka Lessingove igre «Minna von Barnhelm», ki jo bo ob 20.30 uprizorila v Avditoriju igralska skupina «Die Brücke» pod pokroviteljstvom Teatra Stabile in Nemškega kulturnega instituta. Tudi ta predstava je izven abonmaja, abonenti na sezono Teatra Stabile pa imajo 50 odst. popusta.

Po jutrišnjem prostem dnevu bo v ponedeljek ob 20.30 na sporedu v Avditoriju fantastična satira «Ivan Vasilevič» Mihaila Bulgakova v izvedbi skupine «Il Triennio», v kateri nastopata Franco Graziosi in Luisella Boni v režiji Pier Antonia Barbierija.

Predstave «Ivana Vasilevača» se bodo nadaljevale do petka 27. t.m. vključno in so izven abonmaja, abonenti na sezono Teatra Stabile pa imajo popust.

Kino

Nazionale 15.00 Walt Disney: «Il libro della giungla». Technicolor.
Grattacielo 16.00 «Riusciranno i nostri eroi a ritrovare l'amico misteriosamente scomparso in Africa?». A. Sordi, N. Manfredi.
Eden 16.00 «Serafino». A. Celentano, O. Piccolo, S. Urzi. Technicolor.
Fenice 15.30 «Buio oltre il sole». Yvette Mimieux, Rod Taylor.
Excelsior 15.30 «Summit». Gian Maria Volonté, Mireille Darc. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz 16.00 «Commando suicida». Aldo Ray. Technicolor.
Alabarda 16.00 «I contrabbandieri del cielo». C. Cardinale, Rod Taylor. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Moderno 16.00 «Gli occhi della notte». Audrey Hepburn, Alan Arkin. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Filodrammatico 16.30 «Nemici per la pelle». Louis De Funes. Colorscope.
Aurora 16.00 «La scogliera dei desideri». E. Taylor, R. Burton. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

TEATRO «CRISTALLO»
Ul. Ghirlandaio 12

Operetna skupina CALDERONI bo uprizorila danes, 21. decembra opereto «DEŽELA ZVOČNIKOV».
Začetek ob 21.15.

Capitol 16.00 «Lo sbarco di Anzio». R. Mitschum, R. Ryan. Technicolor.
Impero 16.30 «Meglio vedova». Virna Lisi. Technicolor.
Vittorio Veneto 16.00 «Indovina chi viene a cena».
Garibaldi 16.00 «Dalle Ardenne all'inferno». D. Bianchi, F. Stafford. Technicolor.
Astra 16,30 «Il sergente Ryke». Lee Marvin. Technicolor.
Ideale 16.00 «Il figlio di Spartaco» Steve Reves, Jacques Sernas, G. M. Canale. Technicolor.
Abbazia 17.00 «I Dieci comandamenti». C. Heston, Y. Brynner, Anne Baxter. Technicolor.

KMEČKA ZVEZA

vabi svoje člane, kmete in polkmete

danes ob 19.30

v društvu pri Koroščih na predavanje inž. Kodriča o vrtnarstvu in cvetličarstvu.

Včeraj - danes

ROJSTCA, SMRTI IN POROKE

Dne 20. decembra 1968 se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo je 14 oseb.

UMRLI SO: 77-letni Giuseppe Rabak, 64-letni Ferdinando Reggente, 84-letni Antonio Depase, 89-letni Giuseppe Gullino, 75-letni Giuseppe Belucaglia, 75-letna Antonia Sila por. Crisani, 74-letni Carlo Zuliani, 56-letni Albino Skabar, 75-letna Frančiška Vouk vd. Mislej, 59-letna Bruna Pacorini por. Cavalli ,72-letni Vittorio Petronio, 81-letna Libera Tommasi vd. Mirri, 88-letna Amelia Bier vd. Bertoli, 69-letni Alessio Ronzani.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8. Vipolla, Ul. Belpoggio 4. Marchio, Ul. Ginnastica 44. Miani, Drevored Miramare 117 (Barkovlje).

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14. Manzoni, Largo Sonnino 4. INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2. D'Ambrosi, Ul. Zorutti 19/c.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Karle Čebohin, mame tov. Grozdane so darovali za prosvetno društvo «Ivan Cankar»: Danila Tavčar 1000 lir in Elza Habe 1000 lir.

V počastitev spomina pok. Karle Čebohin so darovali za Dijaško matico: Slava Sancin 1000 lir, družina Česnik 1000 lir in Amalija Čok 1000.

Za Dijaško matico darujeta dr. Anton Barbis 20.000 lir in dr. Franc Skerlj 5000 lir.

Za vedno nas je zapustil naš predragi

Albin Škabar

Pogreb bo danes, 21. t. m. ob 15. uri na Repentabru.

Žalujoči: žena MARICA, sinovi EMIL, IVAN in ALOJZ, brat, sestre in drugi

Repentabor, 21. decembra 1968

I.T.F., Ul. Zonta 3, tel. 38-006

Sporočamo žalostno vest, da nas je v starosti 85 let za vedno zapustila naša draga mama in nona

URŠULA KRIŽMANČIČ
(Toževa)

Pogreb drage pokojnice bo danes ob 15. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Žalujoči sina Mario, Karlo z ženo Marijo, vnuki Marija z možem Karlom, Franc z ženo Emilijo in Zorka z možem Ninotom, pravnuki in sorodstvo

Bazovica, Trst, 21. decembra 1968

V ZVEZI Z NAMERAVANO UREDITVIJO UNIVERZITETNE KLINIKE

Tudi danes stavka zdravnikov v tržaški glavni bolnišnici

Zdravniki so kljub stavki zagotovili nujno službo pri sprejemanju in v oddelkih - Stališče upravnega sveta bolnišnic

Včerajšnja stavka zdravnikov glavne bolnišnice je popolnoma uspela. Stavka traja še danes Zdravniki v bolnišnici so zagotovili nujno službo tako pri sprejemanju kot v raznih oddelkih.

Stavka je bila proglašena v znak protesta proti načinu, s katerim hočejo urediti v glavni bolnišnici univerzitetno kliniko. Zdravniki menijo, da bo to resno prizadelo bolnike in celotno bolnišniško službo.

Vprašanje ustanovitve univerzitetne klinike v glavni bolnišnici se je najbolj zaostrilo, ko je posebna komisija zdravnikov, ki bi morala sodelovati z upravo bolnišnice pri ustanovitvi univerzitetne klinike, podala ostavko 21. novembra. Člani komisije so izjavili, da uprava bolnišnice ni upoštevala nobenega predloga ali pripombe glede rešitve tega vprašanja.

Poleg tega pa je bilo to vprašanje načeto tudi v občinskem svetu, kjer so zlasti svetovalci leve opozicije ob glasovanju jamstva za podaljšanje nekega posojila bolnišnici zahtevali, da mora občinski svet čimprej razpravljati o vseh zadevah tržaških bolnišnic, zlasti pa o ustanovitvi univerzitetne klinike v glavni bolnišnici in v bolnišnici pri Magdaleni, kjer nameravajo zaradi tega ukiniti važen oddelek za pljučne bolezni. Zadeva je zelo resna predvsem zato, ker bi ustanovitev univerzitetne klinike povzročila zmanjšanje števila mest v glavni bolnišnici in pri Magdaleni, ko je že tako znano, da so vsi bolnišniški oddelki izredno natrpani in da bolniki ležijo tudi po hodnikih. Obenem pa se zavlačuje začetek gradnje nove bolnišnice na Katinari, za katero še ni niti znano, kdaj jo bodo pravzaprav začeli graditi, ker državna uprava noče dati svojega prispevka.

V ta okvir tržaških bolnišnic je treba vključiti tudi včerajšnjo in današnjo stavko, ki je še bolj zaostrila položaj. Zato bosta morali bolniška uprava in občina čimprej odkrito povedati svoje mnenje, kako nameravata zadevo urediti, da ne bodo prizadeti bolniki in mesto.

V zvezi s stavko zdravnikov je upravni svet združenih bolnišnic izdal poročilo, v katerem pravi, da je zdravniška tehnična komisija, v kateri so trije primariji in trije njihovi namestniki, navezala stike s funkcionarji bolnišnic na prvem sestanku dne 14.5.1968. Na tej seji so podrobno seznanili komisijo z odnosi med univerzo in združenimi bolnišnicami. Med skupnimi sejami, ki jih je bilo od maja do oktobra šest, so komisijo sproti seznanjali z razvojem odnosov med bolnišnicami in univerzo in je tudi izrekla svoje mnenje glede postopnega vključevanja univerzitetnega pouka in o osnutku dogovora, ki so ga pripravili strokovnjaki ustanove. Upravni svet bolnišnic pa je bil podrobno seznanjen s predlogi, opazkami in mnenji zdravniške komisije. Upravni svet je torej natančno proučil predloge komisije in šele nato sprejel svoje sklepe glede odnosov z univerzo.

Zaradi obveznosti, sprejetih do univerze za namestitev inštitutov za medicinsko patologijo in kirurgijo od začetka akademskega leta 1968-69, so porazdelili postelje med ortopedskim ženskim oddelkom ter med III. medicinskim in nevrokirurškim oddelkom le začasno. Medtem pa so že proučevali možnost bolj racionalne in funkcionalne namestitve. Vsekakor pa je bilo za bolnike in zdravnike ugodno, da so združili ženski in moški ortopedski oddelek, ki sta bila prej zelo oddaljena. Kar se tiče III. medicinskega oddelka, je res nerodno, da so v njem pomešani moški in ženske, toda s tem se je olajšalo delo zdravnikov in bolničarjev. Toda do takšnih namestitev je že večkrat prišlo v preteklosti zaradi raznih obnovitvenih in vzdrževalnih del.

Te nevšečnosti so sicer bolniki vedno prenašali z razumevanjem, ker so se zavedali, da je namen vseh del ta, da se izboljšajo naprave in s tem njihov položaj. Vključitev univerzitetnih inštitutov v splošno bolnišnico ni povzročila zmanjšanja števila postelj in ne sme biti zato nobenih skrbi niti za zimsko dobo. Poleg tega niso znižali števila zdravstvenega osebja in se to ne bo zgodilo niti v prihodnje Kar se tiče klasifikacije združenih bolnišnic na podlagi zakona o reformi, je upravni svet izrekel ugodno mnenje o sklepu, da postanejo te bolnišnice deželne. Dejavnost univerzitetnih inštitutov bo le pripomogla k boljši organizaciji in dejavnosti bolnišnic.

Tiskovna konferenca v časnikarskem krožku

Nastanek in smotri evropskega gibanja

Včeraj je deželni tajnik evropskega federalističnega gibanja in član osrednjega odbora dr. Guido Comessatti imel v časnikarskem krožku tiskovno konferenco o prihodnjem kongresu tega gibanja, ki bo od 11. do 13. aprila v Trstu.

Najprej je orisal nastanek tega gibanja in rekel, da sta sestavila prvi federalistični manifest leta 1941 v konfinaciji na otoku Ventotene znana antifašista Ernesto Rossi in Altiero Spinelli, kot politična organizacija pa se je gibanje ustanovilo 27. avgusta 1943 po padcu fašizma. Konec leta 1946 se je ustanovila v Parizu evropska federalistična zveza, v katero so se vključile federalistične organizacije iz Italije, Francije, Holandske, Belgije, Luksemburga, Velike Britanije in Švice ter člani nemškega odporniškega gibanja proti hitlerjanstvu. Prvi mednarodni kongres je bil leta 1947 v Montreuxu. Na izrednem kongresu v Parizu leta 1959 so se nacionalne sekcije vključile v nadnacionalno organizacijo, ki se je preimenovala v evropsko federalistično gibanje, njena osnovna politična enota pa so postale avtonomne dežele.

Namen gibanja je ustanoviti evropsko federacijo, ki naj bi bila uvod v svetovno federacijo. Evropska federacija bo morala zajamčiti osnovne svoboščine vštevši pravico do opozicije. Gibanje ni stranka in ni vezano na nobeno stranko, glavno. tajništvo gibanja pa je v Parizu. Med drugim nasprotuje gibanje rasizmu, politični nestrpnosti in diskriminacijam proti narodnim in verskim manjšinam ter zahteva, seveda, zato tudi zaščito pravic in individualnosti manjšin.

Dr. Comessatti je navedel glavne teme, o katerih bodo razpravljali na kongresu in tudi imena morebitnih poročevalcev. Povedal je tudi, da bo danes ob 18. uri razširjena skupščina tržaške sekcije gibanja.

Nova posojila industrijskim podjetjem

Na zadnjem sestanku tehnično-posvetovalnega odbora za finansiranje industrijskih podjetij so pod predsedstvom odbornika za industrijo in trgovino Dulcija ugodili 21 prošnjam za prispevke za najetje dveh milijard lir posojil, s katerimi bodo lahko zagotovili za štiri milijarde lir naložb. Odbor proučuje prošnje, ki jih prejema odborništvo na podlagi zakona št. 25 iz leta 1965, ki predvideva podeljevanje prispevkov za kritje obresti od posojil, najetih za gradnjo, razširitev in tehnološko modernizacijo industrijskih podjetij v Furlaniji - Julijski krajini. Dežela bo izdala za kritje obresti od omenjenih posojil 134 milijonov lir. Prispevke dobe podjetja gradbene, strojne, lesne, kovinske in živilske stroke.

MED SLOVESNOSTJO V UMETNOSTNI GALERIJI

Leteči mestni redarji dobili šest avtov FIAT

Z njimi bodo nadzorovali predvsem okolico - Še 30 milijonov lir za okrepitev motorizirane službe

Včeraj popoldne ob 16.30 je bila v občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità kratka slovesnost, na kateri je ravnatelj tržaške podružnice FIAT rag Marcello Albericci izročil županu inž. Spacciniju prvih šest avtomobilov za leteče patrulje mestnih redarjev. Izročitvi so prisostvovali odbornik za mestno policijo prof. Romano, odbornik za stike z javnostjo Ceschia in nekateri častniki in funkcionarji oddelka za mestno policijo.

Tržaška občina že nekaj let obnavlja zbor mestnih redarjev, ki je sedaj po letih članov najmlajši v Italiji. Čeprav stalež še ni popoln, je občina začela sodobno opremljati tudi motorizirane redarje, da bodo lažje nadzorovali promet v mestu, predmestju in okolici. Vsi avtomobili in motorna kolesa letečih patrulj bodo opremljeni z radiom, na sedežu v Ul. Madonna del Mare pa bo radijski center, ki bo z njimi stalno povezan.

Ko bo občina dobila vse avtomobile in motorna kolesa, bo prevzela tudi službo za ugotavljanje prometnih nesreč. Celoten načrt motorizacije bo izpolnjen v teku prihodnjega leta. Že do februarja 1969 bodo z omenjenimi šestimi vozili patrulje mestnih redarjev lahko nadzorovale predvsem okolico. Štiri vozila bodo opravljala dnevno službo, dve pa nočno.

Kot smo že pisali, je na dnevnem redu občinskega sveta sklep o nakupu novih vozil za 30 milijonov lir za okrepitev motorizirane službe redarjev. S tem denarjem bodo kupili predvsem motorna kolesa, nekaj skuterjev in dve vozili z žerjavom.

Protest upnikov ladjedelnice Felszegi

Skupina upnikov ladjedelnice «Felszegi», ki je lani prišla v stečaj, je včeraj zasedla sedež tržaške družbe «Crociere d'oltremare» v Ul. Filzi 8. Upniki (povečini gre za lastnike in voditelje malih in srednjih industrijskih podjetij), so malo prej šli v sprevodu po mestu. Sedež omenjene družbe so zasedli, ker so sodelovali pri gradnji motorne ladje «Italia», ki je bila splavljena lani. Prav družba «Società crociere d'oltremare», ki je naročila to ladjo v miljski ladjedelnici, pa je bila upravno povezana z ladjedelnico «Felszegi».

Poslanec Albin Škerk za uvedbo televizijskega sporeda v slovenščini

Poslanec KPI Albin Škerk je naslovil na ministra za pošte in telekomunikacije vprašanje, da bi zvedel, če namerava minister uvesti televizijski program za slovensko manjšino v deželi Furlaniji - Julijski krajini, podobno kot ga že ima nemška manjšina v Zgornjem Poadižju v skladu s členom 6 in 21 republiške ustave. Poslanec spominja ministra, da so dosedanje zahteve KPI glede tega bile brez uspeha tako v parlamentu kot v deželnem svetu.

Smrt zaradi kapi

Sinoči ob 18.20 so prepeljali na sprejemni oddelek 46-letnega Bruna Kogovška iz Ul. Lavaredo 72. Ko so ga prepeljali na sprejemni oddelek, je bil Kogovšek že izdihnil zaradi kapi. V bolnišnico ga je spremil neki prijatelj, ki je povedal, da je Kogovšku nenadoma postalo slabo. Moški je bil v gostilni «Casa gialla» na Furlanski cesti 293.

Lambretist v žensko

Včeraj zjutraj ob 9.15 so prepeljali v splošno bolnišnico 58-letno Violo Bacchi por. Tonut iz Ul. Forti 2, ki jo je malo prej podrl na tla s skuterjem znamke «lambretta» 19-letni Marino Vincenti iz Ul. Gravisi 3. Zaradi poškodb na levi nogi in na glavi se bo morala ženska zdraviti 15 dni. Nesreča se je pripetila na Istrski cesti v bližini poslopja št. 1.

● **Vladni komisar** prefekt dr. Cappellini je prisostvoval predvajanju barvnih dokumentov «Trst, aspekti nekega predloga» in «Promet s kontejnerji», ki je bilo ob 18.30 v Pomorski postaji.

SEJA DEŽELNEGA TEHNIČNEGA ODBORA

Odobritev načrta za sedež deželnega sveta in uradov

Načrt določa skupno 950 milijonov lir izdatka

Deželni tehnični odbor, ki se je sestal pod predsedstvom odbornika za javna dela Masutta, je proučil razne načrte in cenitve, ki se nanašajo na razna javna dela v Furlaniji - Julijski krajini. Med načrti, ki so jih proučili, je važen zlasti načrt za zgraditev novega sedeža deželnega sveta, ki bo na Trgu Oberdan štev. 6. Odbor je že proučil 30. maja letos splošni okvirni načrt, sedaj pa je proučil in priporočil za odobritev dokončni načrt, po katerem bodo znašali izdatki 950 milijonov lir. V ta namen bodo preuredili sedanje poslopje, kjer bo deželni svet, medtem ko bodo podrli in ponovno zgradili stranski krili v Ul. Giustiniano in XXIV. maja, ki jih bodo tudi nadzidali. Sejno dvorano pa bodo zgradili nad notranjim dvoriščem med omenjenimi poslopji. V novi skupini poslopij bodo vsi uradi, ki so potrebni za delovanje deželnega sveta. Vse prostore bodo klimatizirali, jih opremili z mehanografskim centrom, s televizijskimi napravami za notranjo uporabo in z napravami za registracijo in simultano prevajanje .

Načrt sta pripravila arhitekta Umberto Nordio in Aldo Cervi iz Trsta ob sodelovanju gradbene službe odborništva za javna dela. Z dograditvijo novih poslopij bodo tudi urbanistično uredili to poslopje.

Na isti seji so odobrili načrt o drugem obroku del novega dijaškega doma zavoda «Tomadini» v Vidmu, za kar bodo porabili 317 milijonov lir.

Odbor je izrekel tudi ugodno mnenje glede z

PO ARETACIJI DOMENICA OPPEDISANA

Včeraj prijet še drugi osumljenec tatvine umetnin v devinskem gradu

Gre za 31-letnega Giuseppa Stabileja iz Tržiča - Oba zanikata tatvino, čeprav so ukradene slike našli skrite v stanovanju Oppedisanove sestre

Orožniki devinske postaje so ob sodelovanju sodnijske orožniške skupine, ki ima svoj sedež v Trstu, Ul. Hermet, skoraj popolnoma pojasnili tatinski dogodek z dne 25. novembra letos, ko je neznan tat, oziroma več tatov vdrlo v hodnik devinskega gradu, ki je last princa Torre e Tasso ter odneslo s seboj 15 dragocenih slik.

Včeraj so orožniki prijavili sodnijskim oblastem 30-letnega Domenica Oppedisana iz Catanzara v Kalabriji, ki pa je živel v Tržiču v Ul. 24. maja. Skupaj z njim pa so prijavili sodišču tudi 31-letnega Giuseppa Stabile iz Tržiča, Ul. Toti 22, ki so ga prijeli včeraj in ki je soobtožen, da je sodeloval pri tatvini. Moška nista priznala tatvine, čeprav so orožniki našli dragocene slike v nekem zaboju, ki je bil shranjen v stanovanju Oppedisanove sestre Irme v Tržiču, Pokrajinska cesta za Gradež 26.

Najdene ukradene slike

Kako so orožniški organi prišli na sled tatovoma, še ni popolnoma pojasnjeno. Takoj po tatvini so devinski karabinjerji uvedli preiskavo ter poizvedovali posebno v krogih antikvaristov, ljubiteljev umetniških zbirk in seveda tudi v krogih tatov, ki se ukvarjajo s takimi tatvinami. Kot je znano, so tatovi odnesli s hodnika 14 mitoloških slik Giovanbattiste Piazzette ter eno sliko Luca Longhija, ki spada v beneški «cinquecento». Tehnika vdora v grajski vrt in potem v hodnik je očitno dokazovala, da je šlo za nekoga, ki je kraj dobro poznal, posebno spričo nevarnosti psov, ki ponoči prosto tekajo po vrtu. Toda kako ugotoviti, kdo je bil tajinstveni obiskovalec, ko pa je podnevi dostop v grad dovoljen javnosti.

Spočetka se to vprašanje ni niti postavljalo, ker so preiskovalci domnevali, da bodo krivca ali krivce našli v že omenjenih krogih. Ko pa so se ti poskusi izjalovili, so začeli skrbneje proučevati možnosti, da je tatvino zagrešil nekdo, ki je živel v bližini. Tako je sum padel na Oppedisana, ki je imel že opravka s pravico in ki je prej živel v Ribiškem naselju.

Ni se še moglo ugotoviti, če so orožniki prišli na stanovanje Oppedisanove sestre Irme z namenom, da aretirajo krivca tatvine v devinskem gradu. Mogoče je bolj verjetno, da so prišli tja, ker so iskali njenega brata Domenica, za katerega je bil izdan zaporni ukaz zaradi nekega drugega prekrška. Oppedisano se je bil preselil k sestri, ker se je bal, da bi ga mogli orožniki aretirati prav zaradi prekrška, ki ni imel opravka s tatvino v devinskem gradu. Gotovo pa je tudi, da so orožniki postavili več cestnih blokov na cesti Trst — Benetke, ker so domnevali, da bi mogel tat prepeljati v Benetke ukradeno blago. Govorilo se je celo, da je Oppedisano navezal stike z nekim beneškim antikvarjem, da bi prodal ukradeno blago.

Naj bo tako ali drugače, gotovo je, da sta Oppedisano in Stabile padla v roke pravice in da so ju formalno obtožili tatvine dragocenih slik v skupni vrednosti okoli 25 milijonov lir. Res pa je tudi, da sta oba prijavljena sodišču, a sta na začasni svobodi. Oppedisana so sicer včeraj prepeljali v goriške zapore, toda zaradi nekega drugega prekrška. Stabile je na začasni svobodi. Preiskovalni organi proučujejo možnost, da prijavijo sodišču tudi Oppedisanovo sestro, ker je pomagala bratu skriti ukradeno blago.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Pri trčenju dveh tovornjakov mrtev mladenič v osebnem avtu

Šoferju tovornjaka, ki je povzročil trčenje med tovornjakoma in kateremu je sledilo trčenje z osebnim avtom, so potrdili prvostopno obsodbo

Pred tržaškim prizivnim sodiščem (predsednik Franz, generalni pravdnik Franzot, zapisnikar Mosca Riatel, zastopnik zasebne stranke odv. Devetag — Gorica in Larice — Videm) se je moral včeraj ponovno zagovarjati 42-letni šofer Giuseppe Codarin iz Gorice, Ul. Bagni 29, ki je bil obtožen, da je povzročil hudo prometno nesrečo blizu kraja Zellina pri S. Giorgio di Nogaro.

Codarin je upravljal težak tovornjak s prikolico, s katerim je prevažal železne izdelke iz kraja Novi Ligure. Na nekem ovinku pri omenjenem kraju je baje zavozil preveč na sredino cestišča ter trčil od strani v tovornjak s prikolico, katerega je upravljal šofer Massimiliano Sanson iz S. Canziana d'Isonzo. Codarin je celo trčil precej močno s kabino svojega tovornjaka s prikolico težkega tovornega prevoznega sredstva, ki mu je prihajalo naproti. Del kabine je bil skoraj popolnoma uničen. Žal pa je Codarinov tovornjak, takoj po trčenju z omenjenim vozilom zavozil popolnoma na levo ter z vso silo treščil v avto znamke «dauphine», ki ga je upravljal tedaj 20-letni Luciano Squartini in ki se je peljal za Sansonom. Pri nesreči je mladenič izgubil življenje zaradi hudih poškodb, ki jih je dobil. Squartini je bival pri starših v Tržiču. Nesreča se je pripetila 1. junija lani.

Videmsko kazensko sodišče je obsodilo Codarina zaradi nenamernega umora, pogojno in brez vpisa v kazenski list, na 8 mesecev zapora ter mu odvzelo voznisko dovoljenje za 8 mesecev. Poleg tega bi moral plačati svojcem 1 milijon lir predujma.

Obtoženec se je pritožil proti tej razsodbi, ker je menil, da ni kriv, ali pa da je bil le sokriv nesreče. Na vsak način bi mu morali prizivni sodniki znižati kazen.

Prizivni sodniki pa niso upoštevali priziva, temvec so potrdili prvotno razsodbo.

* * *

Pred tržaškim okrajnim sodnikom Civellom se je morala zagovarjati včeraj 23-letna Maria Gabriella Lisiak iz Ul. Umago 39, ki je bila obtožena, da je 31. januarja in 1. februarja letos žalila in sramotila policijskega agenta Leopolda Pillitterija in drugic, da je sramotila na splošno policijske oblasti v smislu čl. 342 kz.

Lisiakova je bila tedaj uslužbenka tobakarne v notranjosti železniške postaje. Zdi se, da se dekle in agent večkrat spoprijela zaradi Pillitterija in drugič, da je sramotila dila, da ji je agent očital, zakaj govori v tržaškem narečju.

Sodniku Civellu se je posrečilo, da je oprostil Lisiakovo obtožbe sramotenja policijskih organov, moral pa jo je obsoditi na 4 mesece zapora zaradi sramotenja policijskega agenta.

Božičnica v otroškem vrtcu

Danes dopoldne ob 11. uri bo v otroškem vrtcu v Ul. Croce v Gorici božičnica. Ob tej priliki bodo malčki izvedli kratek kulturni program za svoje starše in prijatelje, ki se bodo odzvali njihovemu povabilu in jih prišli pogledat.

Iz goriške bolnišnice

Včeraj popoldne nekaj po 15. uri so nudili v splošni bolnišnici v Gorici prvo pomoč 49-letnemu Gulinu iz Sovodenj Ul. XXIV. maja št. 57. Ugotovili so mu rano na prstu desne roke; okreval bo v 15 dneh. Mož se je ranil, ko je popravljal okvaro na bagerju za kopanje pri podjetju Calcisonzo v Zagraju.

Ko je popravljal svetlobno napisno tablo pri podjetju Primorje v Rožni dolini se je udaril v nos ter si povzročil rano 37-letni Gastone Giongher iz Gorice Ul. Gallina 31. V bolnišnici so mu nudili prvo pomoč; okreval bo v 3. dneh.

Razna obvestila

Tečaj modernih plesov priredi letos Slovenska prosvetna zveza v Gorici. Poučeval bo Ivan Pogorelec iz Ljubljane, ki je imel že s prvim takim tečajem v Gorici dosti uspeha. Vpisovanje do 24. decebra na SPZ v Gorici, Ul. Ascoli 1, kjer bodo interesenti lahko dobili tudi vsa podrobna pojasnila.

KJE BOMO SILVESTROVALI?

HOTEL SLON - LJUBLJANA

pripravlja veliko silvestrovanje. Igrajo trije znani orkestri. Priporočamo se za pravočasno rezerviranje.

G.T.P. SIMONOV ZALIV - IZOLA

Pripravlja prijetno silvestrovanje v vseh prostorih hotela HALIAETUM in v centralni restavraciji. Rezervacije sprejema recepcija v hotelu, tel. 71288.

HOTEL LEV LJUBLJANA

Prireja veliko silvestrovanje. Tri godbe in pevci — topli in mrzli bife na voljo vso noč brez omejitve. Rezervacija AURORA VIAGGI, Trst Ul. Cicerone 4, tel. 29243.

GRAND HOTEL TOPLICE
BLED

A kat. 206 ležišč popolnoma renoviran, vse sobe s kopalnicami — Apartmaji — Družabni prostori — Termalno kopališče 23° C. — Savna — Masage — V zimi drsališče na zmrznjenem jezeru — Žičnica pri hotelu — Izposojanje smuči, sank in drsalk — Prvovrstna domača in tuja kuhinja in izbrana domača vina — Rezervacije sprejema uprava hotela in vse potovalne agencije. — Telefon 77222. 77223 77224.

KVALITETNO SVEŽE MESO, VSE VRSTE SVEŽE PERUTNINE, SUHOMESNATI IN MLEČNI IZDELKI, PRISTNA USTEKLENIČENA VINA VAM NUDI

Agrotia Koper

PREK SVOJIH TRGOVIN NA ŠKOFIJAH IN V KOPRU

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 21. t. m. ob 19.30 Cinemascope barvni — zabavni film:

SI SALVI CHI PUÒ

(Reši se kdor se more)

Igra LOUIS DE FUNES in drugi

Goriško-beneški dnevnik

V KLUBU «SIMON GREGORČIČ»

Globoka znanstvena analiza Cankarjevega delovanja

V polni dvorani je predaval dr. Bratko Kreft V imenu kluba in goriških Slovencev se je predavatelju zahvalil Marko Waltritsch

Mnogo predavanj in proslav o Cankarju smo že imeli v Gorici, vendar nismo še imeli tako globokega, obsežnega in tudi temperamentno podanega, kot je bilo Kreftovo predavanje o Cankarju, ki smo ga poslušali v klubu «Simon Gregorčič» v Gorici. Zato gre zares prisrčna zahvala klubu, Cankarjevi založbi, ki je predavanje omogočila v okviru proslav ob 50-letnici Cankarjeve smrti in dr. Bratku Kreftu samemu, ki nas je povedel v globine dela in življenja našega največjega pisatelja.

Kreftovo predavanje ni bilo antološkega značaja, kot smo vajeni delati ob raznih proslavah. Prikazal je devetnajstletno literarno delovanje Ivana Cankarja, ki je v svojih delih, od pesmi od romanov, od odrskih del do časopisnih člankov, zelo stvarno prikazal življenje slovenskega naroda v prvih dvajsetih letih tega stoletja.

Cankar je v svojih delih postavil spomenik svoji materi in s tem napravil pravzaprav spomenik vsem materam tega sveta. V svojih delih je Cankar prikazal slovenski narod, dokazal ljubezen do njega in Slovenci mu moramo biti zaradi tega neizmerno hvaležni.

Cankar pa je bil tudi politik. Z vso vnemo se je oprijel socialističnega gibanja in ni bil le občasni kandidat socialdemokracije na volitvah leta 1907. Bil je prepričan socialist; to izhaja iz njegovih del in iz trte so izvite vse interpretacije o Cankarju kot nesocialistu, ki jih skušajo prikazovati in dokazovati misleci in literarni kritiki katoliškega tabora. Dr. Kreft je med drugim podal tudi mnenje profesorja teologije v goriškem semenišču, prof. Venceslava Beleta, ki je leta 1911 v reviji «Cas» prvi med Slovenci analiziral Cankarjev jezik, z ozirom na «Hlapca Jerneja» in hkrati priznal Cankarjev socialistični humanizem.

Kreftovo predavanje bo objavljeno v mariborski reviji «Odmevi», precej citatov iz tega predavanja pa dobimo v analiziranju «Hlapca Jerneja in njegove pravice» istega dr. Krefta, ki je lani izšlo pri založbi «Obzorja» v Mariboru.

Ob koncu predavanja je številno občinstvo predavatelja nagradilo z dolgim aplavzom. Predsednik kluba Waltritsch se je v imenu vseh, posebno pa dijakov in akademikov, ki so dobesedno napolnili klubsko dvorano, zahvalil predavatelju za njegova izvajanja, hkrati izrazil željo, da bi ga kmalu spet slišali v goriškem klubu.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE
GLASBENA MATICA
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

priredijo v nedeljo, 22. decembra ob 16. uri v Prosvetni dvorani v Gorici, Verdijev korzo št. 13, osrednjo

CANKARJEVO PROSLAVO

ob 50-letnici pisateljeve smrti.

Sodelujejo: **Filibert Benedetič, zbor Kras, Aleksander Vodopivec, Mira Sardočeva, Ivan Sancin, Stane Starešinič, Silvan Križmančič, Nora Jankovič.**

Režija: **Adrijan Rustja**

Vstopnina: 300 lir, dijaki 100 lir. Predprodaja in rezervacija vstopnic od četrtka dalje na sedežu SPZ, Ul. Ascoli 1, telefon 24-95.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Kamnoseki iz Tavorjane so proslavili svoj praznik

Že zapuščena tradicionalna obrt se polagoma modernizira in obnavlja s prispevki dežele - Kamnoseki tudi po drugih dolinah

Na dan sv. Lucije 13. decembra, ki je po ljudskem izročilu zaščitnica vseh tistih, ki so bolni na očeh ali jih izpostavljajo v nevarnosti pri svojem delu, so imeli svoj praznik tudi domači kamnoseki iz Tavorjane v Beneški Sloveniji.

V Tavorjani, Ažli, Špetru, Klenji, Škrutovem, Brdcah in po drugih bližnjih krajih v nadiški dolini so delavci, ki so se udeležili take proslave v Tavorjani, kjer je še vedno zelo razširjen poklic kamnosekov. Po maši so imeli kamnoseki skupno kosilo v prostorih krajevnega otroškega vrtca, ki se ga je udeležilo okrog 100 kamnosekov iz tega in bližnjih krajev. Domači župan Kudičjo, občinski tajnik in nekateri drugi občinski predstavniki so bili tudi prisotni.

Ob tej priliki so se pogovorili tudi o problemih in težavah svoje obrti. Starejši so obnavljali spomine o delu, ko so bili še mladi in je bilo marsikaj drugače.

Pred približno pol stoletjem je bilo kamnoseštvo že zelo razvito, zlasti v Tavorjani, ki je bila na široko poznana prav zaradi te obrti. Tudi v Špetru in Šlenartu je bilo precej družin, ki so živele od te obrti, ki je dala glavni in marsikomu tudi edini dohodek; nekateri so še kar dobro zaslužili. Še danes, ko se peljemo po nadiških dolinah, so vidni kamnolomi, mnogi od njih že zapuščeni, ki so nagosto poraščeni z robido. Tukaj ni več tistih zvenečih udarcev s kamnoseškim kladivom po kamenju, ki je odmevalo kot praznično zvonenje daleč po dolini in po katerem se toži starim kamnosekom.

Tudi v Nadiški dolini so praznovali 13. december svoj praznik in «pikapjeri» (kamnoseki) so se zbrali v Brdcah v Sovodenjski dolini, kjer je sv. Lucija edini praznik celega leta. Domačini so kamnoseke iz bližnjih vasi že pričakovali in po stari tradiciji so jim pripravili več sodčkov domačega belega vina (cividina) po 50 litrov (barili), dalje štruklje in gubance; ni manjkalo tudi plesne zabave in pa slovenskega petja. Iz leta v leto se je ponavljalo tako srečanje in domačini so veseli takih gostov, ki so se radi pozabavali ob kozarcu vina in prinesejo v vas veselje in nekaj zaslužka. Sedaj je na ta dan samo praznik domačinov, brez kamnosekov iz drugih krajev, ker so kamnolomi opuščeni. Ponekod, zlasti v Tavorjani, se kamnoseštvo zopet oživlja, odkar jim je priskočila na pomoč dežela s svojimi prispevki za modernizacijo te obrti, ki prinaša potem več dohodkov, da se zopet izplača delo, čeprav je nevarno in naporno, vendar pa boljše kakor pa iskati kruh v tujini, daleč proč od doma.

MARJAN KONT

Urnik trgovin jutri in za božične praznike

Pokrajinska zveza trgovcev v Gorici sporoča, da bo veljal za božične praznike za trgovine na Goriškem naslednji urnik:

V torek, 24. decembra: vse trgovine ostanejo lahko zvečer odprte do 20. ure. Mesnice bodo poslovale tudi popoldne. Pekarne in mlekarne bodo razdelile mleko in kruh tudi za naslednji dan.

V sredo, 25. decembra: Trgovine vseh vrst bodo ves dan zaprte.

V četrtek, 26. decembra: Vse trgovine bodo zaprte, z izjemo pekarn in mlekarn ter cvetličarn, ki bodo odprte v dopoldanskih urah.

Za jutri, v nedeljo, 22. t. m., so deželne oblasti dovolile, da bodo v Gorici, popoldne od 15. do 19. ure odprte trgovine z oblačili in manufakturnim blagom, z opremo, železnino in gospodinjskimi potrebščinami. Ves dan pa ostanejo zaprte jestvinske trgovine, vključno pekarne, mlekarne in mesnice.

Dežurna cvetličarna v Gorici

Jutri bo v Gorici odprta cvetličarna Bandelj Jožef, Travnik, telefon 54-42.

NESREČA NA MOSTU ČEZ VIPAVO

Včeraj so zaman iskali truplo pogrešanega mladeniča v Vipavi

Zaradi goste megle sta trčila na mostu tovornjak iz Trsta in fiat 500 iz Tržiča - Trije ranjeni in razbiti obe vozili

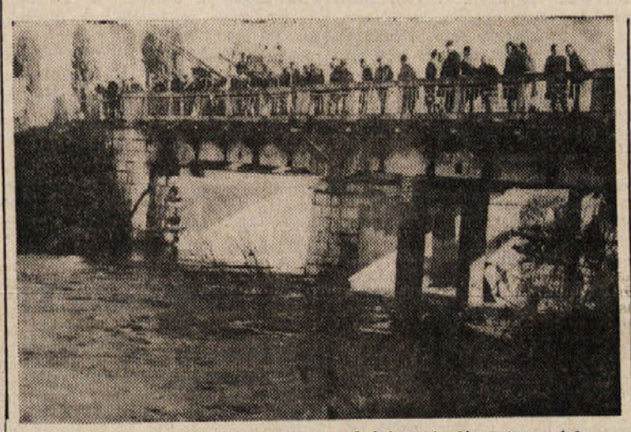

Z mosta čez Vipavo pri Rupi rešujejo potopljeni tovornjak

Skoraj devet ur so se včeraj dopoldne in popoldne trudili goriški gasilci preden so končno potegnili iz deroče Vipave pod mostom pri Rupi tovornjak tigrotto iz Trsta, ki je prejšnji večer nekaj pred 21. uro padel v vodo, ki je tukaj globoka več metrov posebno še, ker je Vipava narasla po zadnjem deževju. Tudi za izginulim 20-letnim Luciom Castellanijem, ki so ga že predsinočnjim zaman iskali gasilci v deroči vodi, včeraj niso našli sledu, ker je brškone njegovo truplo obtičalo dalje po reki navzdol v kakšnem grmičevju. Ob nastopu mraka so prekinili z iskanjem ter ga bodo nadaljevali danes zjutraj s pomočjo potapljačev iz Trsta in upamo, da bodo končno našli truplo izginulega mladeniča.

Kako je prišlo do tragične nesreče? Zvečer okrog 20. ure sta bila 30-letni šofer tovornjaka tigrotto Fabio Ralza, ki je iz Trsta, ter stanuje blizu svetilnika, v Ul. Bonomea 102 in njegov sopotnik, 20-letni Lucio Catellani, iz Ul. Cancellieri 1, pri Sv. Jakobu v Trstu — v gostilni Ožbot v Rupi. Tam ju že poznajo, ker sta se po večkrat tedensko ustavila tam na svojih vožnjah za tržaško tvrdko Safem in ker sta po rodu Slovenca, sta se razgovarjala z domačini po domače. Tistega večera je bila izredno gosta megla, da se je videlo komaj na nekaj metrov. Ko sta spila črni kavi, sta se odpravila dalje proti Trstu in na začetku mostu čez Vipavo je njuno vozilo trčilo v fiat 500, ki ga je v nasprotni smeri vozila 24-letna bolničarka iz Tržiča Giancarla Prazan, s katero je bil v vozilu tudi njen 16-letni brat Mario.

Po trčenju je dekle izgubilo kontrolo nad vozilom in treščilo v drevo ob cesti. Z rešilnim vozom Zelenega križa so njo in brata odpeljali v tržiško bolnišnico, kjer so jima ugotovili poškodbe na obrazu in po udih ter ju pridržali za 8 dni na zdravljenju.

Številni mimoidoči avtomobilisti so se ustavili in priskočili, s sodelovanjem gostilničarja «Pri Tomažu», na pomoč. Poklicali so rešilni voz in gasilce, ker je tovornjak zadel v mostno ograjo na levi strani, jo podrl in zdrvel v deročo reko, ki ga je potegnila pod mostom na drugo stran, kjer je obtičal med čebelimi vejami drevesa, ki je raslo iz vode in od koder so ga potegnili ven včeraj popoldne.

Ko so prišli na kraj nesreče gasilci, nekaj po 21. uri, si niso mogli v temi mnogo pomagati, pri iskanju žrtev. Končno so zaslišali slaboten klic in ko so z močnim žarometom nekega avtomobila posvetili v tisto smer, so opazili človeka, ki se je še z zadnjimi močmi oprijemal debele veje, da bi ga ne odnesli valovi. Takrat se je odločil prostovoljni gasilec, 20-letni Claudio Menotti iz Fratte pri Romansu, skočil v vodo, se mu približal, ga navezal na vrv in skupaj so ju potegnili na suho. Tako je rešil šoferja tovornjaka Fabia Ralza, ki so ga odpeljali v goriško bolnišnico, kjer so mu ugotovili udarec v prsni koš z verjetnimi notranjimi poškodbami, šok in zamrznjenje v hladni vodi, kjer je ostal več kot pol ure. Pridržali so ga za sedem dni na zdravljenju. Tudi gasilcu Menottiju so nudili prvo pomoč zaradi zamrznjenja, pa so ga že včeraj zjutraj odpustili in se je takoj zopet vrnil na delo.

Karabinjerji iz Gabrij in cestna policija vodijo preiskavo, da bi točno ugotovili vzrok za nesrečo. Domačini so pri tem navedli pomanjkljivost, da cesta na tem mestu nima črte po sredi in tako voznika nista mogla vedeti v megli če vozita na svoji strani. Tudi vedo povedati, da zid ob strani mostu nima nobene solidarnosti in zato je že pri prvem ne močnem sunku lahko zletel v Vipavo, kar se je tudi zgodilo, ker nima železobetonskega ogrodja, ki bi prav gotovo vzdržalo sunek.

Del potopljenega tovornjaka že gleda iz narastle Vipave

PREJŠNJO NOČ V LOČNIKU

Duhovnik izgubil življenje pri direktnem trčenju

V družbi dveh semeniščnikov se je vračal v Gorico ter trčil v nasproti vozeči avto

Ločniška cesta je zahtevala novo človeško žrtev: v prometni nesreči, ki se je pripetila v noči od četrtka na petek, je izgubil življenje duhovnik 26-letni Valeriano Lepre, ki je stanoval v semenišču v Ul. Alviano. V družbi dveh semeniščnikov, 20-letnega Daria Franca iz Šent Lovrenca, bivajočega v Ul. D'Annunzio 20 v Gorici ter semeniščnika 26-letnega Fabia Ritossa iz Trsta, stanujočega v Ul. degli Oseari 4, se je Valeriano Lepre z docela novim fiatom 850 z registracijo GO 47265 peljal iz Ločnika proti Gorici. V nasprotni smeri sta se z appio GO 38755 peljala Giovanni Poberai, star 30 let, stanujoč v Ul. Orzoni 38 in 25-letni Sergio Vignolo iz Ul. Pasubio 38.

Nesreča je nastala 20 minut čez polnoč, in sicer na popolnoma ravni cesti nekaj sto metrov od Doma počitka proti Majnici. Oba avtomobilista sta čelno trčila na polovici ceste. Zakaj je do trčenja prišlo, bodo ugotovili preiskovalni in sodni organi, vendar pa je bila takrat cesta skoraj popolnoma suha, vidljivost pa dobra, se pravi, da ni bilo megle, kakršna je prejšnjo noč ovirala vidljivost na področju med Gabrjami in letališčem. V trčenju se je najbolj poškodoval duhovnik Lepre, ki je šofiral fiat 850. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga sprva pridržali na zdravljenju zaradi udarca v obraz, ran na glavi, šoka in drugih poškodb, pozneje pa se mu je zdravje poslabšalo ter je umrl dve uri po prevozu v bolnišnico.

Na zdravljenju vsakega za sedem dni so pridržali tudi oba semeniščnika, ker sta se udarila v glavo in noge. Samo tri dni bo v bolnišnici Poberai, ki se je udaril v koleno, medtem ko se bo moral Vignolo zdraviti mesec dni zaradi dvojnega zloma pogačice na kolenu.

PISMO UREDNIŠTVU

Bodo božična voščila napisana v slovenščini?

V tem smislu se je obvezala občinska uprava v Gorici

Spoštovano uredništvo,

bližajo se božični in novoletni prazniki in s tem tudi skrb za voščila, darila, okrasitev izložb, ulic itd. Naše mesto je zaradi skrbi občinske uprave za takšne praznike zares lepo okrašeno, tako da smo občani upravičeno lahko ponosni; prepričan sem, da to tudi na tujce prijetno učinkuje.

Občinska uprava pa ne skrbi samo za okras mesta, ampak tudi za okoliške vasi Štandrež, Podgoro, Pevmo. V vseh teh krajih namešča božična drevesa, jih osvetli z večbarvnimi žarnicami ter ob nje položi napis z voščili za praznike. Vse doslej so bila ta voščila napisana samo v italijanščini, čeprav so prebivalci teh vasi večinoma ali skoraj izključno samo Slovenci. Ta pomanjkljivost občinske uprave je bila poudarjena tudi na seji občinskega sveta v Gorici ter je občinski odbor obljubil, da se ne bo več ponavljala.

Doslej še nismo opazili, če je občina namestila te napise, in zato tudi ne vemo, kako bodo napisani: samo v italijanščini, ali tudi v slovenščini. Zato bi si želel s tem pismom opozoriti upravo na sprejeto obveznost.

(Sledi podpis)

Plačilo za stroje jutri v Štandrežu

Društvo neposrednih obdelovalcev zemlje iz Štandreža sporoča vsem prizadetim, da bodo jutri, v nedeljo, po maši od 11. do 12. ure pobirali plačilo za rabo vseh poljedelskih strojev društva. Plačevanje bodo sprejemali v gostilni Lutman na trgu.

Pri padcu se je porezal na steklo

Ko je skočil čez neki jarek se mu je spodrsnilo in je padel 27-letni pastir Karel Bizjak iz Ronk, Ulica Rocca 1. Pri padcu je z roko zadel ob kos stekla ter si porezal kite. Takoj so ga odpeljali v tržiško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč in ga hoteli pridržati na zdravljenju. Bizjak pa se je rajši vrnil domov, kjer se bo zdravil pod zdravniškim nadzorstvom.

Pri delu z lopato si je zlomil zapestje

Desno zapestje si je pri delu z lopato zlomil 37-letni Sergio Marega iz Gorice Ul. Giulio Cesare 52, ki je kot šofer zaposlen pri podjetju SILLES na Tržaški cesti. Marega je s svojim tovornjakom zapeljal na razmočena tla ter vozila ni mogel več speljati. Pomagati si je skušal tako, da je z lopato nametal pod kolesa nekaj gramoza; pri tem pa je z orodjem ravnal nespretno in si zlomil zapestje.

Kino

Gorica

CORSO. 17.00, 22.00: «Mayerling», O. Sharif in C. Denevue; ameriški kinemaskopski film v barvah.

VERDI. 17.15, 22.00: «Due sporche carogne», A. Delon in C. Bronson; francoski film v barvah.

MODERNISSIMO. 17 — 22: «... dai nemici mi guardo io». C. Southwood in A. Chelli; italijanski film v barvah.

VITTORIA. 17.00—21.30: «Nude e caste alla fonte», A. Smirner in H. Jurgen; avstrijski film v barvah, mladini pod 14. letom prepovedan.

CENTRALE. 17.15: «Attacco alla costa di Sarro». L. Bridges in A. Keir; ameriški kinemaskopski film v barvah.

Tržič

AZZURRO. 17.30: «Joe Bass — implacabile», B. Lancaster. Barvni film.

EXCELSIOR. 16.00: «Lo strangolatore di Boston», T. Curtis in H. Fonda. Kinemaskope v barvah.

PRINCIPE. 17.30: «La scogliera dei desideri», E. Taylor in B. Lancaster. Kinemaskope v barvah.

S. MICHELE. 17.30: «Maciste nelle miniere di re Salomone», R. Park in Guida. Barvni film. Sledi barvna slikanica.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Alesani, Ul. Carducci 38, tel. 22-68.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču odprta lekarna «S. Nicolo» S. Olivetti — Ul. Primo maggio 94 — tel. 73328.

RONKE

Danes je odprta lekarna «All'Angelo» S. Olivetti, Ul. Toma 22 — tel. 77019.

šport šport šport šport šport

NOGOMET

3. AMATERSKA LIGA

Tekma med Vesno in Unionom osrednji dogodek kola

V ostalih srečanjih so med favoriti Primorje, Breg in Zarja, Primorec pa se bo potegoval za točko

Preteklo kolo je bilo za naše enajsterice zelo uspešno in zdaj vse kaže, da bo pozitivno tudi jutrišnje kolo.

Libertas Prosek - Primorec
Točka za Trebence?

Trebenci bodo jutri gostovali pri proseškem Libertasu. Čeprav se bosta srečali med seboj ekipi s spodnjega dela lestvice, pa vse kaže, da bo dvoboj kljub temu zelo zanimiv. Na lestvici delita goste od domačinov le dve točki. Zato je razumljivo, da bodo skušali Prosečani napeti vse svoje sile, da bi razliko v izidu izenačili.

Trebenci imajo seveda tudi svoje načrte. Zadovoljili bi se verjetno že z delitvijo točk, kar je zanje vsekakor bolj sprejemljivo, kot za domačine. Toda tudi za delitev točk bo treba napeti vse sile. Običajno se namreč ekipe, ki računajo na delitev točk, zaprejo v obrambo, s tem pa prepustijo nasprotniku pobudo, kar postane lahko usodno. Poudariti moramo tudi, da je enajsterica Libertasa v zadnjih tekmah zaigrala zelo dobro. Če pa bodo Trebenci zaigrali mirno in odprto, jim točka kljub vsemu ne bi smela uiti.

Zarja - Viani
Več možnosti za Bazovce

V začetnem delu prvenstva bi bilo to srečanje zelo pomembno zdaj pa ne zbuja nobene pozornosti. Zarja in Viani sta bili namreč v začetku prvenstva ekipi, ki sta sodili med favorite za končno zmago. Predvidevanja pa se niso uresničila, kajti ekipi obeh društev sta razočarali, čeprav imata vrsto odličnih igralcev. Ker vzrokov za tako stanje ni lahko ugotoviti, je tudi jutrišnje srečanje odprto vsaki možnosti. Bazovci so sicer na boljšem, kot njihovi jutrišnji tekmeci. V zadnjem času so zopet prišli v formo, zaigrali so dobro in openski Libertas so celo premagali. Več možnosti za uspeh imajo zato igralci Zarje, sicer pa bi verjetno tudi delitev točk zadovoljila obe ekipi.

Vesna - Union
Podlonjerci nepopolni

Najzanimivejše srečanje nedeljskega kola bo verjetno tekma med Unionom in Vesno. Križani bodo po zmagi iz prejšnjega kola gotovo bolje razpoloženi od Podlonjercev, ki so bili poraženi. Razen tega ima trener Uniona težave tudi s sestavo svoje ekipe. Pred dvema tednoma se je poškodoval Fortezza, prejšnjo nedeljo pa je moral zaradi poškodb v bolnišnico branilec Raimondo. Odsotnost dveh ključnih igralcev bo za moštvo Uniona težko vprašanje in trener bo moral za eno zamenjavo določiti mladega Kramesteterja, za drugo pa preostane le upanje, da bo ozdravel in se vrnil v moštvo Raimondo. Čeprav torej še ni gotovo s kakšno postavo bo nastopil Union (odločitev bo padla tik pred tekmo) pa vendar vlada v vrstah Podlonjercev določen optimizem. Ker Vesna z igralci nima težav, bo verjetno nastopila z isto postavo, kot prejšnjo nedeljo. Ker bodo Križani igrali na domačem igrišču, so zato večji favoriti od gostov, ki bi pa vseeno znali odnesti iz te tekme točko.

Libertas Občine - Primorje
Prosečani favoriti

Prosečani bodo igrali z openskim Libertasom, ki je trenutno na zadnjem delu lestvice z eno samo točko. Primorje pa je — kot je znano — na prvem mestu s 16 točkami. Razlika med obema ekipama je torej jasno vidna, Openci pa so v zadnji tekmi z Zarjo še posebej pokazali svojo šibkost. V obrambi so sicer še nekoliko ugrani, nasprotno pa je z napadom, ki je v zadnjih šestih kolih dosegel tri skromne gole. Zmaga Primorja torej ne bi smela biti težka.

Zaule - Breg
Ves izkupiček za Breg?

Brežani so doslej edina ekipa v tretji kategoriji, ki ima na lestvici še vedno polno število točk. Zato je razumljivo, da so tudi v pričakovanju jutrišnje tekme razpoloženi optimistično. Zaule Brežanom vsekakor ne bi smele povzročati večjih težav. Ker bo srečanje ob ugodni uri, bodo imeli Brežani verjetno ob robu igrišča tudi večje število svojih navijačev, in bodo imeli tako še «dodatno» podporo. Izkupiček bi moral zato v celoti pripasti Bregu.

Bruno Rupel

2. AMATERSKA NOGOMETNA LIGA

Moštvo Juventine končno le zmagalo

Jutri se bodo Štandrežci pomerili s Foglianom

Izgleda, da so rdeče-beli iz Štandreža končno našli pot do mreže in z njo tudi do zmage. V preteklih tekmi prvenstva, ki so jo odigrali doma proti enajsterici Libertasa iz Trsta, ki je druga na lestvici, se jim je končno posrečilo zmagati, kar je pravična nagrada za igro, ki jo je ekipa predstavila na lastnem igrišču. Tako se je tokrat srečanje končno zaključilo v prid Juventini, ne kakor v prejšnjih tekmah, v katerih je Juventina vedno dobro igrala, a le ni mogla doseči gola, ki bi jo dvignil nad nasprotnika. Tokrat se je ojunačil predvsem napad, ki je z golom potrdil in ovrednotil trud ostalih članov moštva. Kakor smo že poročali, je bila tekma zelo zanimiva, mnogokrat celo lepa in precej uravnovešena na obeh straneh igrišča. Začetno hitrost akcij so igralci ohranili prav do konca drugega polčasa in to dokazuje dobro formo (doseženo s treningom) vseh igralcev. Upajmo, da se bo le nekako izmazala iz sedanje zagate, zlasti zaradi svoje volje po zmagi in pa seveda, če se ji bo le malo nasmejala tista sreča, ki se ji od začetka prvenstva izmika.

Prihodnje nedeljsko srečanje čaka Juventino na polju Fogliana, ki je šele letos prišel v 2. kategorijo, v kateri se pa dobro uveljavlja. Vsekakor bo trd oreh za Juventino, zlasti ker se zagrizeno bori za zmago predvsem na domačih tleh.

V nedeljo ob 10. uri se bosta ponovno srečali ekipi mladincev Juventine in Ločnika na polju slednjega. Tudi tokrat morajo mladi iz Štandreža nadoknaditi poraz, ki so ga v prvem srečanju s sosedo onkraj Soče utrpeli s 3:1.

D. R.

KOŠARKA

V vrstah košarkarjev Bora mnogo odličnih mladincev

Ker čaka Borove naraščajnike dvotedenski počitek, bomo danes predstavili igralce, ki so v prvem delu te lige uspešno nastopili, čeprav se jih je večkrat držala tudi smola.

1. Kapetan ekipe je Pertot Livij. Star je 15 let, visok 183 cm, igra pa v vlogi pivota. Prvenstvo ja začel v slabi formi, saj mu je zdravnik prepovedal igrati za leto dni. Nato pa se je poškodoval še na nogi, zaradi česar ni odigral treh tekem.

2. Hrvatič Stojan (14 let, 181 cm, pivot). Igralec velikih možnosti. Če bo tudi v bodoče resno treniral, lahko upa na visoke cilje. Najuspešnejši strelec plavih v prvem delu prvenstva, saj je dosegel 68 košev

3. Hrvatič Valter (14 let, 181 cm, režiser). Velja isto kot za brata. V prvem delu je dosegel 54 košev.

4. Kralj Martin (15 let, 182 cm, pivot). Največje presenečenje prvega dela prvenstva. Košarko je začel gojiti šele pred mesecem dni. Ima odličen odriv, kar mu pripomore, da lovi odbite žoge. Je še neizkušen.

5. Širca Egon (15 let, 165 cm, obramba). Drugo leto naraščajnik. Ima lep pregled nad igro in je zelo požrtvovalen v obrambi.

6. Deško Borut (13 let, 166 cm, krilo). Prihaja iz vrst minibasketa. Edini levičar v ekipi a igra tudi z desnico. Zato mu večkrat uspe ukaniti nasprotnika.

7. Ljubič Roman (15 let, 171 cm, obramba). Tudi on je začel gojiti košarko šele pred dobrim mesecem, zato se mu pozna, da še ni izkušen. Lepim potezam na igrišču sledijo začetniške napake.

8. Bogatec Drago (15 let, 163 cm, krilo). Drugo prvenstvo naraščajnikov. Odlikuje se po lepem strelu iz kota.

9. Barazutti Pavel (13 let, 154 cm, krilo). Ravno tako kot Deško prihaja iz vrst minibasketa. V bodočnosti bo gotovo pokazal kaj velja.

10. Sosič Hadrijan (13 let, 160 cm, režiser). Poleg Kralja drugo presenečenje tega dela prvenstva. Košarko je začel gojiti šele septembra, toda na igrišču se je izkazal kot veteran.

11. Šegina Darij (14 let, 165 cm, obramba). Igralec velikih možnosti le škoda, da ni disciplineran. Če bo v bodoče popravil svoj značaj, lahko upa na lepe uspehe.

Poleg teh igralcev sodijo v to ekipo še Francia Mauro (12 let, 165 cm), Kobal Boris (13 let, 163 cm), Tul Jorio (13 let, 161 cm), Grgič Pavel (13 let, 162 cm) in Milič Robert (13 let, 157 cm), ki prihajajo iz vrst minibasketa. Pripomniti je še treba, da ta odsek deluje zelo dobro, saj je na treningu vedno navzočih od 15 do 20.

— Jan —

V deželnem derbiju Italsider-Splügen Bräu

Po tržaškem derbiju med Lloydom in Italsidrom v prejšnjem kolu, bomo jutri lahko prisostvovali prvemu deželnemu derbiju med tržaškim Italsidrom in goriško peterko Splügen Bräu. Na papirju bi tekma ne smela predstavljati nikake posebnosti glede na to, da bosta na igrišču ekipi z veliko tehnično razliko. Goričani so na prvem mestu na začasni lestvici s petimi zmagami, medtem ko delijo Tržačani zadnje mesto z še drugimi ekipami z eno samo zmago in dvema točkama.

Kljub temu pa se ne smemo prenagliti, ker so predvidevanja na papirju zelo dvomljiva. To se je izkazalo posebno v tem prvenstvu, ko se večina peterk izkaže na domačem igrišču, medtem ko klonijo nasprotniku na tujem, ne da bi organizirale pravi odpor. V letošnjem prvenstvu pa se je izkazalo, da se to zgodi najraje, ko igrajo te šibke ekipe proti najmočnejšim ekipam.

Iz tega razloga bi torej lahko rekli, da se bo moral Splügen Bräu tudi tokrat potruditi, da bo odnesel 2 točki iz Trsta. Če pa se spomnimo na lansko prvenstvo moramo še dodati, da je goriška ekipa kar dvakrat klonila v Trstu in to prav proti Italsidru, kakor tudi proti Lloydu. Kljub temu pa vseeno mislimo, da bi morali Goričani premagati Italsider zaradi svoje boljše igre in tehnične sposobnosti svojih igralcev.

—amon—

Totocalcio

Bologna - Pisa	1	
Fiorentina - Palermo	1	
Juventus - Vicenza	1	
Milan - Torino	1	X
Napoli - Atalanta	1	
Sampdoria - Inter	X	2
Varese - Roma	X	
Verona - Cagliari	X	1 2
Catanzaro - Genoa	1	X 2
Lazio - Catania	1	
Padova - Bari	X	1
Spezia - Anconitana	1	
Messina - Internapoli	X	1

TOTIP

1.	—	prvi	1
		drugi	2
2.	—	prvi	X 1
		drugi	1 2
3.	—	prvi	1
		drugi	2
4.	—	prvi	1 X
		drugi	X 2
5.	—	prvi	1 X 1
		drugi	X 1 2
6.	—	prvi	1 X
		drugi	X 2

DOMAČI ŠPORT

DANES

Sobota, 21. decembra 1968

ODBOJKA

Moška B liga
21.00 v Modeni
CIAM — Bor

JUTRI

Nedelja, 21. decembra 1968

NOGOMET

2. amaterska liga
V Foglianu
Fogliano — Juventina

* * *

3. amaterska liga
08.15 v Nabrežini
Libertas Prosek — Primorec

* * *

14.30 v Trstu, stadion «1. maj»
Zarja — Viani

* * *

10.30 v Nabrežini
Vesna — Union

* * *

09.45 v Trstu, Sv. Alojzij
Libertas Občine — Primorje

* * *

14.30 v Trstu, Sv. Sergij
Zaule — Breg

* * *

Mladinsko prvenstvo
12.30 v Nabrežini
Vesna — Arsenale

* * *

Naraščajniško prvenstvo
08.30 v Trstu, stadion «1. maj»
Union — S. Giovanni

KOŠARKA

Promocijsko prvenstvo
09.30 v Trstu, Ul. della Valle
Bor — Arte (Gorica)

NAMIZNI TENIS

Moška B liga
10.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor — Fiorente Lugo

ODBOJKA

MOŠKA B LIGA

Tudi slaba igra Bora dovolj za zmago nad ekipo Scaiole

Pomembna zmaga tržaških gasilcev nad Minellijem

V predzadnjem kolu prvega dela prvenstva je Borova šesterka nastopila na domačih tleh proti gasilski ekipi Scaiola iz Mantove. Od te šesterke smo pričakovali nekoliko več, kot nam je v soboto prikazala. Scaiola je na lestvici precej nizko, ampak zadala je do sobote edini poraz Minelliju. Po tekmi z Borom pa si ne moremo predstavljati, kako je do tega prišlo. Ekipa iz Mantove bi po našem mnenju bila bolj primerna za C ligo in to ne na višjih mestih. Njena igra je sicer slonela na nekaterih modernih prijemih, ki so pa bili tehnično zelo pomanjkljivi. Poleg tega tudi prstna tehnika ni bila najboljša. Zanimivo pa je dejstvo, da so gostje lovili vse žoge ali z eno roko, ali s komolcem, ali z glavo, žoga pa je bila vedno usmerjena na borovo polovico igrišča.

Pred tekmo smo bili prepričani, da se bo moral Bor krepko potruditi, če bo hotel ugnati svojega nasprotnika. Med tednom je zbolelo za gripo pol ekipe, drugi pa niso obiskovali treningov zaradi šolskih obveznosti. Po prvem setu pa smo naše mnenje spremenili in skoro gotovi smo bili zmage plavih. V drugem nizu pa se je začela polomija. Fantom ni šlo in ni šlo. Žoge so obtičale v mreži ali pa so nemoteno padale na «plavo» igrišče. Prisostvovali smo grdi igri, tehnično na nizki ravni. Bor je sicer skušal graditi a igralci so očividno zašli v slab dan.

Pomembno zmago je v tem kolu osvojila postava tržaških gasilcev, ki je v Modeni premagala Minellija z neoporečnim rezultatom in tako osvojila tudi drugo mesto na lestvici. V prihodnjem kolu se bo Minelli srečal s Celano. V primeru njenega poraza bi tržaški gasilci (seveda po zmagi nad Pagninom) zasedli prvo mesto na lestvici.

Tretji tržaški drugoligaš pa je zbral še en poraz v dolgi vrsti neuspehov. CRDA je gostovala v Padovi, kjer Pagnin ni imel velikih težkoč, da jo je spravil na kolena.

IZIDI OSMEGA KOLA:

Celana — *Godioz 3:1
*Bor — Scaiola 3:1
*Pagnin — CRDA 3:0
Ravalico — *Minelli 3:1

LESTVICA

Celana	8	8	0	24	8	16
Ravalico	7	6	1	20	6	12
Minelli	8	6	2	19	13	12
Pagnin	8	5	3	20	12	10
Bor	8	5	3	19	15	10
CIAM	7	3	4	13	15	6
Mazzoni	7	2	5	9	18	4
Scaiola	8	2	6	11	21	4
CRDA	8	1	7	8	23	2
Godioz	7	0	7	7	21	0

PRIHODNJE KOLO:

Celana — Minelli
Scaiola — Godioz
CRDA — Mazzoni
Ravalico — Pagnin
CIAM — Bor.

f. v.

Primorje — Gretta: tako je napadalec proseške enajsterice Verginella dosegel prvi gol v tekmi z Gretto

NAMIZNI TENIS

Jutri Bor v Trstu

Jutri bo ob 10. uri na stadionu «1. maj» prišlo do srečanja med Borom in Fiorente Lugo. Srečanje je izrednega pomena, ker bo samo v primeru zmage BOR ohranil prvo mesto na lestvici. Po tem srečanju se bo začelo povratno kolo.

Stanje v lestvici je trenutno sledeče:

1. BOR in NOSARI - Bergamo: tri zmage in en poraz
2. CGS FIORENTE - Lugo, FASOLIN - Bergamo: dve zmagi in dva poraza
3. RECOARO - Bocen: štiri poraze.

KOŠARKA

Jugoslavija še drugič premagala Romunijo

NOVI SAD, 20. — Jugoslovanska moška košarkarska reprezentanca je premagala v Novem Sadu Romunijo tudi v drugi prijateljski tekmi. Premagala jo je s 83:67 (30:34).

Del naraščajniške košarkarske ekipe ŠZ Bor (od leve proti desni): zgoraj — Stojan Hrvatič, Roman Ljubič, Livij Pertot, Valter Hrvatič; spodaj — Drago Bogatec, Pavel Barazutti, Egon Širca in Borut Deško

MOŠKA KOŠARKARSKA PROMOCIJSKA LIGA

V srečanju z Arte zmaga peterke Bora?

Ekipa Arte iz Gorice bo jutri gostovala v Trstu ter se bo srečala z Borovimi košarkarji v Ul. della Valle ob 9.30. Za slednje bo to lepa prilika, da se oddolžijo svojim zvestim navijačem, ki so doživeli marsikatero razočaranje. v osnovi teh neuspehov je vrsta neprilik, ki so zadele košarkarsko sekcijo v zadnjem času in določena mera neizkušenj, ki so jo borovci prikazali v primerih, ko so skoraj vso tekmo vodili, a so v zadnjih minutah zapravili zmago zaradi prenagljenosti.

Bor bi lahko jutri zmagal, ker sodi Arte med šibkejše ekipe letošnjega prvenstva. Do danes je zmagala v enem samem srečanju in to proti Tricolore, ki je najšibkejše moštvo. Da gre pri Tricolore za ekipo začetnikov pričajo rezultati raznih tekem (n.pr. Cus-Tricolore 84:26!).

Borovci so se v tem tednu resno pripravljali na tekmo z Arte in upajo na zmago. S to se ne bi samo odkupili svojemu občinstvu, ampak bi morebitna zmaga tudi psihično poživila ekipo, ki si res ne zasluži mesta, ki ga trenutno zaseda na lestvici. Na treningih so preizkušali nov sistem napadanja, ki se ni obnesel v tekmi proti Energie Nuove, a ki ga plavi postopno uveljavljajo s precejšnjo sproščenostjo. Savo Spacal, ki je uvidel kritični položaj moštva in je zato sklenil, da bo za nekaj nedelj še podprl ekipo plavih, se je na zadnjih dveh treningih izkazal kot odličen zunanji igralec. Prevzel je namreč vlogo, ki je bila nekoč Sancinova.

V četrtek zvečer so borovci odigrali trening-tekmo z moštvom Hausbrandt. Ob tej priliki je prišla do izraza bistvena važnost protinapada, ki so ga plavi izvajali zelo hitro in učinkovito, saj so večkrat spravili v zadrego obrambo močnih gostov, ki nastopajo v C ligi.

Nekoliko zaskrbljenosti povzroča še vedno obramba, ki ni dovolj strnjena pod košem in včasih se odprejo vrzeli, ki omogočajo nevarne prodore. Toda tudi to pomanjkljivost bo mogoče odpraviti, če bodo borovci igrali bolj zbrano. Prof. Mari bo za tekmo proti Arte poslal na parket naslednjo postavo: Sirk, Starc, Spacal, Fabjan, Kralj, Ambrožič, Kafol, Tavčar, Zavadlal.

Adrijan Zavadlal

SPDT prireja začetniški in nadaljevalni smučarski tečaj, ki bo vsako nedeljo od 12. januarja v Črnem vrhu nad Idrijo. Ob priliki tečaja bo vsako nedeljo tudi avtobusni izlet. Prijave v Trstu, Ul. Geppa 9.

* * *

Smučarski odsek SPDT sporoča, da bo tudi letos priredil zimovanje s smučarskim tečajem v Kranjski gori od 26. 12. 1968 do 2. 1. 1969. Vpisovanje v Trstu, Ul. Geppa 9 II. Ob prijavi je treba položiti na račun 10 tisoč lir.

Hasan Seidbejli — 36.

TELEFONISTKA

Poslali so jih tudi ljudje, ki nikoli niso videli Hakima Dadaša in Imamverdija, pa ljudje, ki so šli skozi delovno šolo pod njunim vodstvom — njuni učenci, ki so postali mojstri, inženirji, znanstveniki. To je bila mlada, sveža spodrast iz njunih korenin. Stare korenine so se zarile globoko v zemljo, nihče jih ne vidi; malokdo pozna preprosta, skromna moža, ker sta ostala preprosta mojstra v svoji tovarni. In če bi ne bila takšna, bi tako bujno ne ozelenele mladike, ne razcvetele bi se tako na široko po vsej deželi...

Najdražje darilo je veljalo za moža tisto, ki so ga pripravili učenci nižjih razredov obrtne šole. Otroci so okusno izdelali model starega tretjega oddelka. Izročilo ga je malo dekle, še povsem dekletce s smešnimi kitami. Moža je ganila do solz in drug za drugim sta poljubila zardelo dekletce.

Zakir je stopil na oder zadnji. Ni šel na tribuno za pokvarjen mikrofon. Na mizo je položil darila svojega oddelka — dvoje enakih pisalnih priborov z marmornatimi levi in ko je starčkoma stisnil roko, jima je želel vsega, zdravja in dolgega življenja.

Imamverdijevi brki so zatrepetali v zlobnem nasmehu.

«Do takrat, ko bo začel obratovati tvoj novi oddelek, se bova že pobrigala obdržati,» mu je odgovoril.

«Ne bo treba dolgo čakati,» se je nasmehnil Zakir.

«Kdo ve!» je zaškrtal glas Hakima Dadaša. «Pravijo, da si ga v zadnjem času zanemaril... Naju pa si priganjal...»

«Ljudje vedno kaj govoričijo!» je zlovoljno odvrnil Zakir. Medtem ko so se obmetavali s temi besedami, je še naprej mehanično držal roke starcev v svojih, da se je gledalcem zdelo, ko da se med njimi nadaljuje izmenjava čestitk in zahval.

«Ali je mogoče, da se še zdaj jezita name zaradi starega oddelka?»

«Ne zaradi oddelka, zaradi naju,» mu je segel v besedo Imamverdi.

«Glasneje! Glasneje!» je zadonelo v tem času iz dvorane. «Nič se ne sliši!»

«Morda bi spregovorila o tem glasneje?» je izzivalno dejal Zakir možema.

«Zakaj ne, lahko spregovoriva tudi glasneje. Saj je že čas, da nagovoriva in pozdraviva tovariše...» Imamverdi se je obrnil k prijatelju: «Kdo od naju bo govoril, jaz ali ti?»

«Z mojim glasom, kaj?» je zacvilil Hakim Dadaš. «Kar ti spregovori...»

Imamverdi si je mladeniško popravil srajco in pas s srebrnim naborom, pogladil brke, vzravnal ramena in odšel na tribuno. Dvorana ga je sprejela z burnim ploskanjem, skriti orkester pa je nepričakovano zaigral tuš — to je bilo tudi presenečenje. Zakir je tudi ploskal in zadenski odšel v dvorano, kjer je sedel v prvo vrsto. Niti minuto ni dvomil, da se njegovo zbadanje možakarjev, ki ga je smatral za šalo, nikakor ne bo pokazalo v njunem nastopu, toliko bolj, ker na prazničnih večerih ni v navadi govoriti o neprijetnih zadevah. Ta pogovor bi lahko nadaljeval pozneje, v drugačnih okoliščinah. In zato ga je boleče zbodlo, ko so v popolni tišini prišle do njegove zavesti besede Imamverdija, izgovorjene ne preveč glasno, ampak razumljivo:

«... No, prav, z dovoljenjem tovariša Džalalova bi rad povedal: naj si vsakdo izmed vas zapomni — predvsem morate ljubiti in spoštovati vsakega delavca, videti v njem človeka. Ne smejo se z zaupano oblastjo poniževati ljudje. Glejte, kdo pa sva midva s Hakimom Dadašem? Navadna delavca, nič posebnega nisva naredila, le pošteno sva delala v naši rafineriji petdeset let, to je vse. Niti pomislila nisva, da naju bodo tako častili in govorili o nama več, kot bi sama mogla povedati (Smeh v dvorani.) No, tukaj so pravkar kričali, da bi povedala glasneje, o čem sva se pogovarjala s tovarišem Džalalovom; tudi on nima nič proti, a ne, tovariš Džalalov.» Z očmi je iskal Zakira v prvih vrstah in ker ga ni našel, je nadaljeval:

«Seveda se na praznovanju ne spodobi govoriti o takih rečeh, vendar mislim, da bo to koristno za našo mladino, ki šele začenja živeti in je pred njo še tako dolga pot. Vsi veste zgodovino o tem, kako so podrli stari oddelek in zakaj je bilo to potrebno. Nama, starima delavcema, ki sva garala v njem več kot polovico življenja in se postarala z njim, je bilo težko, ko so podirali oddelek. Džalalov je seveda imel prav, zamislil si je večje, potrebnejše podjetje in imel je pravico podreti najin oddelek. Ne pa ljudi, ne naju! Ravnal pa je z nama trdo, brez srca! Če bi vi slišali, kako se je z nama pogovarjal, kot bi naju ne imel za človeka! Zdaj pa naju takole slavijo, skoraj da naju ne pozdravlja vsa dežela! Kar naprej sva čakala, da se bo po tistem dnevu spametoval, se opravičil — ne, niti pomislil ni! Naju pa je, tovariši, tako bolelo, ko sva gledala padajoče zidove. In vsi so to videli, razumeli in vsem je bilo hudo, ko so prihajali k nama, kot k sorodnikom pokojnika. Džalalov pa ni prišel k nama zaradi tega, vseeno mu je bilo, kaj je v najinih dušah, to ga ni prav nič motilo. Desetkrat je šel takrat mimo naju po dvorišču, vendar ni pokazal nobenega zanimanja. Ni prav, ni prav tako teptati ljudi, tovariš Džalalov! Mlad si še, od kod imaš to mrlo srce, to brezbrižnost do ljudi, kar naravnost moram reči, trdoto?»

Zakir ni prenesel. Bil je razkačen in se ni mogel zadržati. Trudil se je, da bi svojim besedam dal umirjen ton, vendar je s sedeža zakričal:

«Kaj naj bi vaju za roko odpeljal od tam?»

«Mogoče...» je odvrnil Imamverdi, ne da bi ga zmotilo. «Vendar se je našel človek, ki je tako tudi storil: hvala mu! To se pravi, reči moram — hvala ji, ker je bilo dekle. Poznate jo, kot telefonistka dela pri nas. Takšna majhna, vitka, s kitami. In nič posebnega ni na njej, takšna je kot vse. Kako naju je takrat ogrela s svojim ravnanjem! Zares naju je prijela za roke in naju odpeljala! Za roke, tovariš Džalalov, za roke! Zahvaljena! Prepričan sem, da bo tak človek v svojem življenju še od mnogo ljudi slišal prav tako gorečo zahvalo, kakor jo je zdaj od naju. Zaradi svojega človeškega odnosa do ljudi, za veliko dobro srce. In ko bo preteklo veliko let, sem prepričan, da bo tudi prišla sem, v tole dvorano, že s sivino v laseh in tudi njo bodo slavili, kakor naju, morda pa še bolj!»

V dvorani je zašumelo kot butanje morskih valov, ljudje so zaploskali in zakričali, k odru je zavalovil živ val, v ozračju so se zaiskrile rute in kape, poletele so rože. Telefonistke so obstopile Mehriban in vznemirjeno kričale: «To pa je vendar o tebi govoril, o tebi, Mehriban!» Mahbuba in Nazila sta prijeli Mehriban pod roke in s splošnim, veselo hrumečim valom ljudi jih je odneslo iz dvorane. Tukaj, v gneči in hrupu, so se srečale s telefonistkami druge izmene in vse so se veselo prerinile do zrcal ter si popravile frizure in obleke. Mehriban je motno slišala in nejasno videla ljudi okoli sebe. Ni opazila, kako so jo odtrgali od tovarišic, kako se je množica v veži porazgubila, kdaj je zazvonilo kot naznanilo, da se začenja koncert — prvič, drugič, tretjič. Veža je bila prazna. Mehriban se je podvizala, že je popravila lase pred ogledalom in hotela oditi, ko ji je nenadoma nekaj stopilo na pot. Iz globine ogledala jo je nepremično ogledoval Zakir, na pol obrnjen proti njej..

«Umaknitj oči! Ne ga gledati! Ne gledati!» toda tega ni mogla napraviti. «Obrniti se! Preprosto stopiti k njemu!» ne, tudi tega ni zmogla. «No, saj je le podoba v zrcalu — to ni on sam, podobo si pa lahko ogledujem.»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL SV FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečno 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Publicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst